

UNDIRBÚNINGUR RÝNIFUNDA

11. LANDBÚNAÐUR OG DREIFBÝLISPRÓUN

C. Markaðsskipulag, utanríkisviðskipti (tollar o.fl.), stuðningur við markaðssetningu, gæðamál og lífrænn landbúnaður

Yfirlit yfir sjónarmið sem taka þarf tillit til vegna sérstöðu Íslands

Samningahópur um landbúnaðarmál hefur unnið greinargerð um helstu atriði sem hafa þarf í huga er varðar landbúnaðarlöggjöf ESB um markaðsskipulag, utanríkisviðskipti (tollar o.fl.), stuðningur við markaðssetningu, gæðamál og lífrænn landbúnaður. Í greinargerðinni er fjallað um löggjöf ESB sem varðar markaðsskipulag innri markaðarins fyrir landbúnaðarvörur og reglur um inn- og útflutning landbúnaðarvara. Ennfremur er fjallað um stuðning við markaðssetningu landbúnaðarvara sem nýtur mótframlaga frá ESB, reglur um verndun landfræðilegra merkinga og hefðbundinna sérretta og reglur um lífræna landbúnaðarframleiðslu.

Skipulag innri markaðarins er frábrugðið þeim markaðsráðstöfunum sem viðhafðar eru á Íslandi. Um breytt markaðsumhverfi yrði að ræða við innleiðingu á CAP. Markaðsstuðningur við landbúnað á Íslandi felst fyrst og fremst í tollvernd. Á innri markaði ESB er landbúnaður verndaður af tollum gagnvart þriðju ríkjum. Aðildarríki ESB er hins vegar óheimilt að leggja á tolla í viðskiptum sín í milli.

Samningahópurinn leggur til að á rýnifundum með framkvæmdastjórn ESB verði gefið skýrt til kynna að eftirfarandi atriði þurfi að ræða frekar:

- Sú vernd sem íslenskur landbúnaður nýtur í formi tollverndar er stór þáttur í íslensku landbúnaðarstefnunni og verður eitt veigamesta atriðið sem taka þarf á í samningaviðræðunum.
- Markaðskerfi ESB er yfirgripsmikið miðað við fábrotna framleiðslu á Íslandi og takmarkað umfang hennar. Kröfur um stjórnábyrgð vegna markaðsinngripa gera ráð fyrir miklu stærri nærmörkuðum en er hérlendis.
- Þar sem um mikla kerfisbreytingu yrði að ræða þarf að tryggja möguleika á aðlögunartíma fyrir afurðastöðvar og bændur.
- Markaðsráðstafanir á Íslandi.
- Starfsumhverfi kúabænda og afurðastöðva í mjólkuriðnaði. Fyrir liggur afnám framleiðslukvóta í mjólk innan ESB árið 2015 og stendur aðlögun vegna þessa yfir. Á Íslandi er kvótakerfi sem takmarkar magn þeirrar mjólkur sem sett er á innanlandsmarkað og tiltekinn stuðningur bundinn greiðslumarkinu (kvótanum). Mikil fjárfesting liggur þegar í slíkum kvótum.
- Samkvæmt núverandi búvörulögum hafa afurðastöðvar sérstakar heimildir til að vinna saman og á þær eru lagðar ýmiskonar skyldur.
- Búvörusamningar sem gilda 2013-2015.
- Ákvæði samkeppnisréttar um landbúnað.
- Búfjármerkingar og mikilvægi þess að þær taki tillit til íslenskra aðstæðna, og nefna eyrnamörk af menningarlegum ástæðum.
- Mikilvægi þess að vernda innlenda búfjárstofna og heilbrigði þeirra.
- Ákvæði sem tengjast fjarlægum svæðum (e. outermost regions) og eyjum.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

Greinargerð til aðalsamninganefndar um yfirferð rýniblaða

11. Landbúnaður og dreifbýlisþróun

C. Markaðsskipulag, utanríkisviðskipti (tollar o.fl.), stuðningur við markaðssetningu, gæðamál og lífrænn landbúnaður

Samantekt

Í greinargerðinni er fjallað um löggjöf ESB sem varðar markaðsskipulag innri markaðarins fyrir landbúnaðarvörur, reglur um inn- og útflutning landbúnaðarvara. Ennfremur er fjallað um stuðning við markaðssetningu landbúnaðarvara sem nýtur mótframlaga frá ESB, reglur um verndun landfræðilegra merkinga og hefðbundinna sérretta og reglur um lífræna landbúnaðarframleiðslu.

Í þessum hluta landbúnaðarkaflans er að finna yfir 1000 gerðir. Talið er að 64 gerðir teljist mikilvægar varðandi samningaviðræðurnar, afgangurinn eru smærri gerðir sem varða einstök aðildarríki, eru takmarkaðar í tíma, hafa ekki þýðingu lengur eða eiga við fyrri skipulagstímabil landbúnaðarstefnunnar. Í þeim gerðum kunna þó að vera fordæmi sem geta gagnast í samningaviðræðunum við ESB.

Skipulag innri markaðarins er frábrugðið þeim markaðsráðstöfunum sem viðhafðar eru á Íslandi. Um breytt markaðsumhverfi yrði að ræða við innleiðingu á CAP. Markaðsstuðningur við landbúnað á Íslandi felst fyrst og fremst í tollvernd. Á innri markaði ESB er landbúnaður verndaður af tollum gagnvart þriðju ríkjum. Aðildarríkum ESB er hins vegar óheimilt að leggja á tolla í viðskiptum sín í milli. Evrópusambandið greiðir ennþá útflutningsbætur, en Ísland lagði þær af árið 1992.

Sú vernd sem íslenskur landbúnaður nýtur í formi tollverndar er stór þáttur í íslensku landbúnaðarstefnunni og verður eitt veigamesta atriðið sem taka þarf á í samningaviðræðunum.

Enda þótt innlendri búvörulöggjöf yrði skipt út fyrir löggjöf Evrópusambandsins yrðu ekki í grundvallaratriðum breytingar á sambandi almennra samkeppnisreglna og landbúnaðarlöggjafar. Heimildir til að veita stuðning til markaðssetningarverkefna myndi takmarkast að einhverju leyti. Reglur ESB um landfræðilegar merkingar yrðu nýmæli. Ísland vinnur að upptöku á nýrri löggjöf ESB á sviði lífrænnar landbúnaðarframleiðslu, en eldri reglur hafa þegar verið innleiddar hér á landi.

Markaðskerfi ESB er umfangsmikið og flókið og krefst breytinga á markaðsskipulagi á Íslandi. Tryggja þarf möguleika á aðlögun fyrir stjórnkerfið, afurðastöðvar og bændur. Víða kann að vera þörf á aðlögunartímabilum eftir aðild vegna einstakra reglna um staðla og eftirlit. Það kynni hinsvegar að leiða til þess að viðkomandi afurð væri ekki viðurkennd í öðrum löndum ESB og gæti komið í veg fyrir útflutning.

Markaðskerfið er ennfremur yfirgripsmikið miðað við takmarkaða framleiðslu á Íslandi. Þessu þarf að halda til haga við útfærslu kerfisins og ekki síður vegna þeirra greiðslna sem samið verður um að renni til Íslands úr CAP.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

Ennfremur þarf að athuga hvort einhverjar markaðsaðgerðir sem framkvæmdar eru hér, eða stuðningsverkefni, rúmist ekki innan kerfis ESB og hugsanlega þurfi að semja um áframhald slíkra verkefna.

Eitt helsta hagsmunamál Íslands á þessu sviði er að búa vel um hnúta varðandi breytingu á starfsumhverfi kúabænda og afurðastöðva. Fyrir liggur afnám framleiðslukvóta í mjólk innan ESB árið 2015 og stendur aðlögun vegna þessa yfir. Á Íslandi er kvótakerfi sem takmarkar magn þeirrar mjólkur sem sett er á innanlandsmarkað og tiltekinn stuðningur bundinn greiðslumarkinu (kvótanum). Mikil fjárfesting liggur þegar í slíkum kvótum.

Samkvæmt núverandi búvörulögum hafa afurðastöðvar sérstakar heimildir til að vinna saman og á þær eru lagðar ýmiskonar skyldur. Athuga þarf þörfina og möguleikann á að viðhalda slíkri samvinnu og hugsanlega skyldum ef aðstæður krefjast þess.

Önnur mikilvæg atriði sem huga þarf að:

- Nauðsynlegt er að semja um aðlögunarfresti vegna framkvæmdar mismunandi þátta kerfisins, t.a.m. með hliðsjón af búvörusamningum.
- Mikilvægt er að unnið verði lögfræðilegt mat á áhrifum upptöku samkeppnisreglna ESB í landbúnaði á Íslandi, sérstaklega hvað varðar mjólkuriðnaðinn. Við þá athugun þarf að skoða ákvarðanir framkvæmdastjórnarinnar um þetta efni sem og dómafordæmi.
- Ákvæði sem tengjast fjarlægum svæðum (e. outermost regions) og eyjum.
- Í gerðum á sviði búfjármerkinga er mikilvægt að tekið verði tillit til íslenskra aðstæðna og að aðlögunartímabil fái til að innleiða ýmsar gerðir á sviði búfjármerkinga og kjötmats ef þörf krefur. Athuga jafnframt um eyrnamörk.
- Leggja verður áherslu á að tryggja dýraheilbrigði. Löggjöf ESB þar að lútandi heyrir undir EES-I samningahópinn. Ísland hefur til þessa samkvæmt EES-samningnum verið undanþegið reglum ESB/EES um viðskipti með lifandi dýr. Undanþágan var tímabundin til ársins 2000, en við upptöku matvælalöggjöfar ESB varð sú undanþága varanleg innan EES-samningsins.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

Efni kafla

Sameiginlegri landbúnaðarstefnu ESB (CAP) er skipti í tvær stoðir. Önnur stoðin fjallar um búvöruframleiðslu - einkum beingreiðslur til bænda, og sameiginlegt markaðsskipulag fyrir landbúnaðarvörur, en hin um dreifbýlisþróunarmál. Markaðsskipulagið nær til sameiginlegs innri markaðar, inngripa á markaði, viðskipta við þriðju ríki og samkeppnisreglna.

Innri markaður ESB nær til viðskipta með landbúnaðarvörur. Í því felst að magntakmarkanir á viðskiptum milli ESB-ríkjanna eða álagning tolla eða sambærilegra gjalda í viðskiptum innan sambandsins er bönnuð og innri markaðurinn fyrir landbúnaðarvörur er hugsaður sem ein heild. Á grundvelli tollabandalagsins gilda sömu kjör við innflutning til alls sambandsins og ríkin hafa með sér sameiginlega viðskiptastefnu gagnvart þriðju ríkjum.

Meginheimild löggjafar ESB um markaðsskipulagið er reglugerð ráðsins nr. 1234/2007 (hér eftir nefnd *markaðsgerðin*). Reglugerð þessi er kjarni skipulags ESB á sameiginlegum markaði með landbúnaðarvörur. Af henni eru leiddar yfir 1.000 aðrar gerðir sem útfæra nánar einstök atriði eða ákvarða um magntölur og/eða aðra þætti sem ákveða þarf til skemmri tíma. Í gerðinni er fjallað um hvernig sambandið getur gripið inn á markaði fyrir landbúnaðarvörur. Markmiðin eru í grófum dráttum að tryggja stöðugt og hæfilegt framboð á landbúnaðarvörum innan ESB og stuðla að því að þeir sem þær framleiða njóti sanngjarnra lífskjara.

Hér er tæpt á atriðum sem fjalla um framleiðslu sem skiptir máli á Íslandi en öðrum er alfarið sleppt s.s. ítarlegum reglum um sykur- og vínframleiðslu og fleiri greinar sem ekki eru stundaðar hérlendis eða í afar smáum stíl.

A. Markaðsskipulag

Sambandið hefur heimild til að grípa inn í innri markaðinn vegna helstu landbúnaðarvara sem framleiddar eru á Íslandi og fjölmargra annarra að auki sem ekki eru framleiddar hér. Ekki eru þó allar þær heimildir nýttar nú. Framkvæmdastjórninni er heimilt að ákveða viðmiðunarverð (e. reference price) fyrir ákveðna vöruflokka. Verði markaðsverð jafnt eða lægra viðmiðunarverðinu er sambandinu heimilt að kaupa vörur út af markaðnum. Ítarlegar reglur gilda um hvernig slíkum uppkaupum skal vera háttáð og geta þær verið mismunandi eftir vöruflokkum s.s. um á hvaða verði er heimilt að kaupa, hámarks magn og tímabil uppkaupa o.fl. Vörurnar má setja í geymslu og ráðstafa þaðan með ákveðnum hætti eða selja út af innri markaði ESB. **Þær vörur sem þetta gildir um nú og skipta Íslendinga máli eru nauta-, kálfa- og svínakjöt, mjólk, smjör og mjólkurduft og ýmis kornvara.**

Að auki er hægt að grípa inn í markaðinn við sérstakar aðstæður svo sem þegar upp koma búfjárjúkdómar í kjöt- og eggjaframleiðslu. Ennfremur er sérstök heimild til aðgerða til að aðlaga markaðinn að eftirspurn í áðurgreindum geirum auk plöntuframleiðslu.

Tvær greinar eru **kvótabundnar**, sykur- og **mjólkurframleiðsla**. **Mjólkurkvótinn er eingöngu framleiðsluréttur**, en veitir ekki rétt til beinna greiðslna eins og hérlendis. Hvert aðildarríki fær úthlutað kvóta sem síðan er deilt niður á framleiðendur, oftast eftir sögulegri framleiðslu þeirra, en víðtækar heimildir eru til að stýra því ítarlegar. Kvótar fylgja að jafnaði búrekstri og seljast og leigjast með honum. Möguleikar eru einnig á tilfærslum milli framleiðenda með ákveðnum skilyrðum, sem geta verið breytileg milli landa ESB. Greint er á

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

milli kvóta á framleiðslu sem lögð er inn til vinnslu og þeirrar sem fer til sölu beint frá býli. Gloppótt skráning er á slíkri framleiðslu hérlendis. Sektir eru lagðar á framleiðendur, eða landið í heild, sé farið fram yfir kvótann (nú 0.27 € pr/kg). Lög um mjólkurkvóta ESB verða ekki framlengd eftir 2015, en þá hverfur hann. Í gangi er aðlögun sem felur í sér að heildarmjólkurkvóti ESB er aukinn umfram markaðsþörf til að leitast við að koma á jafnvægi milli kvóta og framleiðslu þeirra landa sem hafa helst lent í sektum vegna of mikillar framleiðslu. Þá hefur ESB heimild að uppfylltum ákveðnum skilyrðum til að greiða sérstaklega niður framleiðslu á mjólk til fóðurs, mjólk sem nýtt er til ostaframleiðslu og mjólk sem ætluð er skólanemendum. Á sama hátt má greiða niður kaup á grænmeti (og ávöxtum) sem ætluð eru skólanemendum.

Heimilt er að binda markaðssetningu ákveðinna vöruflokka innan ESB tilteknum skilyrðum. Með því er m.a. átt við gæðakröfur, gæðaflokka, umbúðir, merkingar o.fl. **Skilyrðin eru ekki útfærð í heild, en heimildin nær m.a. yfir grænmetisframleiðslu sem skiptir máli fyrir Ísland.** Til viðbótar eru útfærð skilyrði til markaðssetningar á ýmsum vöruflokkum sem skipta verulegu máli hér á landi, s.s. mjólk, smjör (auk annarar feiti s.s. jurtafeiti), alifuglakjöt, egg og nautgripakjöt af gripum 12 mánaða og yngri. Aðildarríkjunum er ætlað að sjá til þess að skilyrðum þessum sé framfylgt.

Sérstakar reglur gilda um framleiðendafélög í ákveðnum greinum. ESB skapar hvata til að einstakir framleiðendur stofni með sér félög og markaðssetji afurðir sínar í gegnum þau. Það á að skila betri, stöðugri og hagkvæmari framleiðslu og styrkja framleiðendur í sessi gagnvart smásölnunni, en samþjöppun er mikil á því stigi innan ESB eins og víðar. Félögin geta fengið fjárhagslegan stuðning frá sambandinu í hlutfalli við verðmæti afurðanna sem í gegnum þau fara. Hlutfallið er frá 4.1-4.6% af verðmætinu en stuðningurinn má þó aldrei vera meiri en 60% útgjalda félagsins. Stuðninginn má nota til starfsemi félagsins, til að bæta gæði eða auka verðmæti framleiðslunnar, til umhverfisverkefna, markaðsmála, endurmenntunar o.fl. Stuðningur við félögin getur verið mun meiri á fyrstu 5 starfsárum þeirra. Hlutfallið er þá frá 6-15% af afurðaverðmæti eftir svæðum og tímabilum (Hæst á jaðarsvæðum, fyrsta starfsár) með sama þaki á stuðning og áður greinir.

Fyrir þessum stuðningi eru þó margvísleg og ítarleg skilyrði. Þar er bæði um að ræða kröfur til starfshátta félaganna, lágmarksumsetningar, verkefna, umhverfisnýtingar og skyldna félagsmanna. Félag getur t.d ekki fengið stuðning nema að hafa sótt um og verið viðurkennt af til þess bæru stjórnvaldi í sínu aðildarríki. Félagsmenn þurfa jafnframt að láta alla sína framleiðslu fara á markað í gegnum félag sitt. **Reglur um framleiðendafélög ná ekki yfir allar greinar landbúnaðarins, en þær eru í íslensku tilliti þýðingarmestar fyrir grænmetisframleiðsla.** Ekki er skylduáðild að félögunum og mjög misjafnt er eftir aðildarríkjum hvað hátt hlutfall framleiðslunnar fer í gegnum þau.

Ef framleiðandafélag í einhverri grein nær ákveðinni markaðsstöðu á ákveðnu svæði (þarf ekki að vera heilt ríki – má vera svæði þar sem framleiðslu- og markaðsaðstæður eru svipaðar) þ.e. a.m.k. 50% framleiðenda og 60% af framleiðslumagni getur félagið að vissum skilyrðum uppfylltum farið fram á að þeir framleiðendur sem standa utan félagsins þurfi eftir sem áður að hlíta reglum þess. Viðkomandi aðildarríki er ætlað að ákveða hvort þau eru uppfyllt, en slíkt má kæra til framkvæmdastjórnar ESB og slík ákvörðun gildir að hámarki í 3 ár í einu.

Nokkuð ítarlegar reglur eru einnig um starfsemi heildarsamtaka (e. interbranch organisations). Þar er átt við samtök framleiðenda og annarra sem sýsla með viðkomandi afurð s.s. úrvinnsluáðila, sölusamtök eða aðra hlutaðeigandi. Slík samtök fá ekki sérstakan

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

stuðning frá ESB eins og framleiðendafélögin en geta sótt um eins og þau að framleiðendur sem standa utan við þau þurfi samt sem áður að hlíta reglum þeirra. Til þess þurfa a.m.k. 2/3 viðkomandi framleiðslu á viðkomandi svæði, að vera innan þeirra vébanda. Svipað regluverk er um þá ákvörðun og varðandi framleiðendafélögin sbr. að ofan en skilyrðin eru fleiri og ítarlegri. **Athuga ber að ofangreindar reglur gilda bara um þær greinar þar sem jafnframt er heimilt að stofna framleiðendafélög sbr. að ofan. Aðrar reglur kunna að kveða á um sambærilegt fyrir aðrar greinar landbúnaðar.**

Sérstakar reglur gilda um innflutning á búvörum til sambandsins. Aðildarríkin lúta sameiginlegum innflutningsreglum og tollskrá ESB. Heimildir eru til að magn- og leyfisbinda innflutning á öllum helstu búvörum til sambandsins. Svigrúm er til að stýra því eftir ástandi á mörkuðum innan ESB s.s. fækka leyfum til innflutnings eða hækka tolla ef framboð verður of mikið eða öfugt. Ætlast er til að innflutningsleyfi séu nýtt. Innflytjendur þurfa að leggja fram bankatryggingu sem þeir fá ekki endurgreidda sé innflutningsheimildin ekki nýtt. Þó hefur það verið stefna ESB vegna flókinnar stjórnsýslu við útgáfu og eftirlit með innflutningsleyfum að færa sig yfir í “fyrstur kemur fyrstur fær” kerfið. Þá eru í gildi kvótar vegna innflutnings á lægri tollum frá þriðju ríkjum skv. samningum sem ESB hefur gert. Margvísleg ákvæði eru síðan um skilyrði fyrir innflutningi einstakra vörutegunda sem ekki er gerð nánari grein fyrir hér.

Sérstakar reglur gilda um útflutning á búvörum út úr sambandinu. Hann er einnig heimilt að leyfis- og magnbinda sem og fara fram á bankatryggingar fyrir því að þau leyfi séu nýtt. Útflutningsbætur eru greiddar á ákveðna vöruflokka. **Þær vörur sem framleiddar eru hérlendis og nú eru greiddar á útflutningsbætur innan ESB eru kornvörur, nauta-, alifugla- og svínakjöt, egg auk mjólkur og mjólkurvara.** Framkvæmdastjórn ESB er gefið verulegt svigrúm við að ákvarða upphæð bótanna, þó markaðsgerðin setji henni ákveðin viðmið. Framkvæmdastjórninni er ætlað að taka ákvörðun með hliðsjón af hagsmunum sambandsins í heild og jafnframt ástandinu á mörkuðum innan þess með viðkomandi vörur á hverjum tíma. Margvísleg skilyrði eru síðan fyrir greiðslu bótanna sem útflytjendur þurfa að uppfylla s.s. uppruna varanna, verð o.fl. Sambandið stýrir jafnframt með beinum hætti nýtingu tollkvóta þriðju ríkja hvað varðar mjólk og mjólkurvörur. Sérákvæði eru um vörur sem fluttar eru út úr sambandinu til vinnslu og svo aftur inn, sem og vörur sem þriðju ríki flytja inn í ESB til vinnslu og svo aftur út.

Landbúnaður nýtur ákveðinna undanþága frá samkeppnisreglum ESB (sjá 101.-106. gr. í stofnsáttmála sambandsins (áður 81.-86. gr)) fyrir landbúnaðarframleiðslu sem tiltekna er í markaðsgerðinni. Ekki er þó um algera undanþágu að ræða en stuttu máli má segja að þær athafnir sem leiddar eru af undanþágunni verði með skýrum hætti að þjóna markmiðum landbúnaðarstefnunnar eins og þau eru sett fram í 39. gr. (áður 33. gr.) stofnsáttmála ESB:

- Að auka framleiðni í landbúnaði
- Að tryggja sanngjörn lífskjör bænda
- Að tryggja stöðugleika á mörkuðum með landbúnaðarvörur
- Að tryggja neytendum viðunandi verð á vörum

Framkvæmdastjórnin hefur síðan eftirlits- og úrskurðarvald um hvort einstakar aðgerðir á búvörumarkaði geti fallið undir undanþáguna. Ákvarðanir hennar verða bornar undir Evrópuþingstólinn. Eftir því sem næst verður komist hefur tilhneigingin verið að túlka undanþáguna fremur þröngt - heimila samvinnu við framleiðslu og úrvinnslu í því skyni að auka hagkvæmni en líta gagnrýnni augum á verðsamráð. Nánari ákvæði eru um skilyrði fyrir

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

undanþágum hvað varðar nokkrar einstakar greinar m.a. grænmetisframleiðslu.

Aðstoð einstakra ríkja við landbúnaðarframleiðslu sem ekki er kveðið á um í gerðinni eða í öðrum lögum ESB er almennt bönnuð skv. ákvæðum markaðsgerðarinnar, sbr. einnig 107-109. gr. (áður 87.-89. gr.) stofnsáttmála ESB, en frá því eru nokkrar tímabundnum undanþágum m.a. vegna mjólkurframleiðslu til 31. mars 2014, sem er sú lengsta, þar sem heimilað er að veita tiltekinn stuðning en bannað er að framleiðslutengja þá aðstoð eða verðjafna milli afurða líkt og gert er héraendis. Allar undanþágur eru jafnframt háðar skilyrðum.

Ennfremur eru heimildir fyrir framkvæmdastjórnina til að grípa til annarra aðgerða ef stöðugleika markaða með ákveðnar vörur er ógnað og önnur þau úrræði sem gerðin kveður á um duga ekki til. Útfæra ber þær heimildir í annarri gerð.

Skyldur eru lagðar á aðildarríkin um upplýsingasöfnun og upplýsingagjöf til framkvæmdastjórnar ESB er varða verðmyndun, framleiðslu, sölu og birgðahald afurða sem markaðaðgerðir ná til. Brot á reglum ESB geta leitt til stjórnvaldssekta og endurkröfu ef einhver fær greiðslur á röngum forsendum eða fær ofgreiddan stuðning. Ef ástæður þess eru afsakanlegar eru fordæmi fyrir því að ríki fái svigrúm til endurgreiðsla.

Nánar um einstakar framleiðslugreinar og vöruflokka.

Mjólk og mjólkurvörur:

Til fyllingar ákvæðum markaðsgerðarinnar hafa verið settar ýmsar reglur er varða mjólk og mjólkurvörur. Margar þeirra varða aðferðir við greiningu á efnainnihaldi mjólkur, hreinlæti og merkingar. Aðrar varða skilgreiningu á mjólk og mjólkurvörum og enn aðrar upplýsingagjöf.

Heimilt er að styðja sérstaklega framleiðslu mjólkurpróteina og undanrennufts, en ekki er veittur slíkur stuðningur sem sakir standa.

Nokkrar sérreglur eru um inn- og útflutning á mjólkurvörum frá þriðju ríkjum. (**Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 2535/2001**). Sérstakar reglur eru um útflutningsleyfi og verðjöfnun við útflutning á mjólk og mjólkurvörum. Verðjöfnunargreiðslum er úthlutað skv. útboði varðandi tilteknar mjólkurvörur (Framkvæmt er útboð í því skyni að ákveða verðjöfnunargreiðslur á smjöri, smjörolú og undanrennufti, eftir nánari afmörkun).

Sérstakar reglur gilda um offramleiðslugjald (ef framleitt er umfram kvóta) og mjólkurafurðageirann (Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 595/2004). Ítarlegar reglur eru um m.a. nýtingu landskvóta í mjólk, ráðstöfun vannýtt kvóta milli framleiðenda og um heimtur gjalds sem lagt er á framleiðendur vegna framleiðslu umfram kvóta (ef það á við). Mælt er fyrir um heimildir til að flytja framleiðslukvóta milli „sölu í afurðastöð“ í „sölu beint til neytenda“ og öfugt, en sérstakur kvóti er gefinn út fyrir hvora markaðsráðstöfun um sig. Margþættar framkvæmdareglur eru settar, m.a. um leyfisveitingar, hvernig skuli reikna út gjöld, um fresti og tilkynningar, álagningu fjársekta ef upplýsingar eru ekki láttnar af hendi á réttum tíma eða ef þær reynast rangar og hversu títt skal um tilteknar eftirlitsaðgerðir ábyrgs stjórnvalds. Grundvöllur þessa eru þær meginreglur kvótakerfisins að lögð er fjársekt á ríki sem framleiða mjólk umfram landskvóta (offramleiðsla). Greiði ríki ekki sektina er hún dregin af framlögum til þess undir landbúnaðarstefnunni. Skyllt er að deila sektinni niður á framleiðendur sem fara umfram kvóta sinn.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

Aðildarríkjunum er heimilt að ráðstafa litlum hluta offramleiðslugjaldsins, þ.e. gjalds sem heimt hefur verið umfram fjársekt ríkis (e. excess levy) og rennur því ekki til framkvæmdastjórnarinnar. Þessum fjármunum verður ráðstafað til framleiðenda sem uppfylla tiltekin skilyrði. Ríkin hafa verulegt svigrúm við þessa útdeilingu.

Heimilar eru sértækar bráðabirgðaráðstafanir vegna söfnunar, flutnings, vinnslu og notkunar á mjólk og mjólkurafurðum sem ekki eru lengur ætluð til manneldis (Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 79/2005 - reglugerðin hefur verið tekin upp í EES samninginn og var innleidd í íslenska löggjöf með reglugerð nr. 125/2010. Sama gildir um stofnreglugerð hennar, þ.e. reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1774/2002 um heilbrigðisreglur um aukaafurðir úr dýrum sem ekki eru ætlaðar til manneldis, sem innleidd var með reglugerð nr. 108/2010).

Sérstakar reglur gilda um eiginleika viðbits (e. spreadable fats) og um vernd vöruheita sem notuð eru við markaðssetningu mjólkur og mjólkurvöru. (Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 445/2007). Markmið þessarar reglugerðar er að mæla nánar fyrir um heimild til nota vöruheitisins smjör (e. butter) Markmið reglugerðarinnar er að neytendur velkist ekki í vafa um rétta eiginleika vöru. Um notkun á vöruheitinu smjör eru ítarlegar reglur. Að jafnaði er það bundið við smjör sem unnið er úr mjólk en undanþágur eru umtalsverðar. Bæði efnisreglur auk þess að í viðauka eru tekin upp vöruheiti sem hafa áunnið sér hefð (og uppfylla því efnisskilyrðin). Vöruheitið smjör er heimilt að nota í samsettri vöru ef mjólkurfita er a.m.k. 75% af lokavöru og ef uppfyllt eru jafnframt nánari skilyrði í öðrum gerðum. Ef fituhlutfall er minna en 75% en meira en 62% er hægt að nota orðið smjör ef lýsing vörunnar hefur að geyma orðið smjör (e. butter preparation). (Hugtakið smjör skv. íslenskri reglugerð virðist lítillaga þrengra en hugtakið smjör skv. skilgreiningu ESB, en þar er m.a. almennt miðað við 75% mjólkurfitu).

Sérstakar nánari reglur gilda um aðgreiningu milli ‘innleggs í afurðastöð’ og ‘sölu beint frá býli’ innan landskvóta hvers framleiðsluárs fyrir mjólk. Með þeirri reglugerð er eins og áður segir mælt fyrir um að framleiðendur geti haft tvennskonar framleiðslukvóta. Annars vegar við innlegg í afurðastöð (e. deliveries) og hins vegar við markaðssetningu beint frá býli (e. direct sales). Aðeins er heimilt að flytja kvóta milli þessara tveggja framleiðsluflokka með samþykki ábyrgs stjórnvalds aðildarríkis. Aðildarríki skulu láta framkvæmdastjórninni í té upplýsingar um slíkar tilfærslur. Á þeim grundvelli tekur framkvæmdastjórnin ákvörðun um landskvóta og skiptingu á honum. Þar hefur einnig þýðingu, nú síðustu árin, hvernig heildarkvóti hefur verið aukinn smám saman.

Nánari reglur hafa verið settar um fyrirkomulag sem greinir í markaðsgerðinni um stuðning sem miði að því að auka og bæta aðgengi skólanema innan ESB, allt frá leik- til framhaldsskóla, að mjólkurvörum. (Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 595/2004). Stuðningur er aðeins veittur vegna tiltekinna vara og má jafngilda allt að 0.25 l mjólkur pr. nemanda dag hvern. Tiltekið hámark er einnig sett á stuðning sambandsins við einstakar vörur. Ríki geta aukið stuðninginn skv. ákveðnum reglum á eigin kostnað. Ítarlegar reglur eru um eftirlit með framkvæmd stuðningsins, m.a. um reglulegar eftirlitsferðir (e. on-the-spot checks).

Framkvæmdastjórnin hefur víðtækar heimildir til að kalla eftir upplýsingum frá aðildarríkjunum um mjólkurframleiðslu innan þeirra. Ríkin bera alla ábyrgð gagnvart framkvæmdastjórninni á að safna upplýsingunum sem krafist er, og skila þeim inn á

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki sammingsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

tilskyldum tíma. (**Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 479/2010**). M.a. er gerð krafa um mánaðarlegar skýrslur um framleiðslumagn, fitumagn, fituhlutfall og próteininnihald. Árlega þarf að auki að upplýsa um notkun hrámjólkur og fitu, próteinhlutfall helstu afurða og framleiðslu bóa á viðkomandi NUTS 2 svæði. Greina þarf verðþróun á ýmsum vörum til að hægt sé að ákveða styrkfjárhæðir og endurgreiðslur þar sem það á við. Ennfremur þarf að afla upplýsinga um innflutning til sambandsins, bæði innan tollkvóta og við almenna tollálagningu. Að nokkru leiðir skylda til öflunar upplýsinga af gildandi WTO samningi um viðskipti með landbúnaðarvörur. Ríkjum ber að auki hafa sérstakt eftirlit með afurðastöðvum og öðrum fyrirtækjum sem safna mjólk og skylt er að eftirlitsstjórnvald heimsæki þau a.m.k. árlega.

Ávextir og grænmeti

Til fyllingar ákvæðum markaðsgerðarinnar hafa verið settar nákvæmar reglur um markaðsfyrirkomulag í ávaxta- og grænmetisgeiranum (**Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 1580/2007**). Í reglunum eru meðal annars ítarlegar flokkunarreglur fyrir ávexti og grænmeti, eftirlit, framleiðendafélög, innflutning frá þriðju ríkjum. Þar sem Ísland yrði hluti af ytri landamærum sambandsins féllu allnokkrar skyldur á Ísland vegna eftirlits við innflutning frá þriðju ríkjum og oft á vörum sem ekki eru framleiddar hér.

Sérstakar reglur útfæra nánar skilyrði markaðsgerðarinnar hvað varðar stuðning ESB við framboð ávaxta og grænmetis, unninna ávaxta og grænmetis og banana til barna á menntastofnunum eftir rammaáætlun um ávexti til skóla (**Reglugerð framkvæmdastjórnar ESB nr. 288/2009**). Um valkvætt verkefni er að ræða með mótframlagi frá ESB. Miðað er við að verkefnið snúi að börnum á aldrinum 6-11 ára.

Sérstakar reglur gilda um merkingar ávaxtasafa, þykkis, nektar (og afurða þar sem þeim er blandað), hver viðurkennd aukaefni eru, leyfilegt magn auk ákvæða um framleiðsluaðferðir (**Tilskipun 2001/112/EB**). Innlend reglugerð nr. **577/2003** var unnin með hliðsjón af umræddri löggjöf ESB. Sama gildir varðandi ávaxtamauk, hlaup, sultur og ísætt kastaníuhnetumauk til manndis (**Tilskipun 2001/113/EB**). Við gerð innleðndrar reglugerðar nr. **656/2003** um aldinsultur og sambærilegar vörur var höfð hliðsjón af löggjöf ESB. Sama gildir um merkingar og kröfur til innihalds kaffikjarna og kaffífílskjarna (**Tilskipun 1999/4/EB**). Innlend reglugerð nr. **542/2000** var samin með hliðsjón af löggjöf ESB. Að síðustu á það sama við um kakó og súkkulaði til manndis (**Tilskipun 2000/36/EB**). Reglurnar varða lágmarksinnihald og merkingar á söluheitum á súkkulaði, að auki eru skilgreiningar á hvaða innihaldsefni og aukaefni eru heimil. Reglugerð **798/2002** var unnin með hliðsjón af umræddri löggjöf ESB.

Kjöt – af sauðfé, nautgripum, svínum og alifuglum

Við markaðssetningu á kjöti á innri markaðnum og í útflutningi til þriðju ríkja gilda að mestu almennar reglur sambandsins, skv. markaðsgerðinni. Því til viðbótar hafa verið settar reglur um merkingu búfjár (m.a. vegna rekjanleika afurða en einnig vegna stuðningskerfis) og nánari reglur um kjötmat og viðskipti.

Nánari reglur hafa verið settar um ákvæði markaðsgerðarinnar um gæðamat nauta-, svína- og kindakjöts skv. EUROP-flokkunarkerfinu (**Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr.**

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

1249/2008). Kerfið er notað til að flokka heila skrokka á grundvelli kyns, fitu og holdfyllingar með það að markmiði að meta eiginlegt kjötmagn. Skylt er að beita þessu mati á allt svínakjöt og á allt nautakjöt. Afurðastöðvar þar sem að meðaltali er slátrað færri en 75 nautgripum og/eða færri en 200 svinum á viku eru undanþegnar. EUROP-mat er ekki skylda fyrir kindakjöt eins og hérlendis. Rafrænn búnaður er heimill fyrir nauta- og svínakjöt en engin ákvæði eru fyrir kindakjöt um slíka tækni, fremur en hér. Safna þarf vikulegum upplýsingum um framleiðslumagn og kjötverð og skila til framkvæmdastjórnarinnar á sambærilegan hátt og í mjólkurframleiðslunni eins og fyrr er getið.

Sérstakar reglur gilda um nautgripi og nautakjöt (**Reglugerð ráðsins nr. 1760/2000**). Í aðildarríkjum skal vera til staðar sérstakt skráningar- og auðkenniskerfi fyrir nautgripi, til að tryggja rekjanleika m.a. með tilvísun til hættunnar af kúariðu. Einnig eru ákvæði um merkingar nautakjöts og afurða sem innihalda nautakjöt. Krafa er um að hægt sé að rekja afurðir til einstakra gripa (eða a.m.k. hjarðar), sláturhúss og vinnsluaðila. Þá eru ákvæði um merkingu nautgripa og afurðir þeirra frá þriðju löndum. Tilteknar undanþágur og reglur gilda um valfrjálsar merkingar þar til viðbótar og þarf m.a. að votta að þar sé engu haldið fram sem ekki stenst. Ákvæði eru um eftirlit með sláturhúsum og kjötvinnslufyrirtækjum og öðrum viðskiptaaðilum til að fylgja öllu ofangreindu eftir og má taka afurðir af markaði sé kröfum ekki fullnægt. (**Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 1825/2000**). Sérstakar reglur hafa verið settar um eftirlit og mat á velferð nautgripa í flutningum bæði innanlands og milli landa (**Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 639/2003**). Það er á ábyrgð eigenda að þeim sé fylgt bæði innan ESB og við útflutning gripa til þriðju landa.

Til fyllingar ákvæðum markaðsgerðarinnar hafa verið settar ítarlegri reglur um hvernig staðið skal að kjötmati og markaðssetningu á kjöti af nautgripum 12 mánaða eða yngri (**Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 566/2008**). Um er að ræða ítarleg ákvæði um kjötflokkun, merkingar og upplýsingar sem skylda er að hafa með á merkingum á afurðunum, til viðbótar þeim sem fyrr eru nefnd, s.s. aldur sláturdýranna og ákvæði um eftirlit. Einnig eru ákvæði um eftirlit með því að innflutt kjöt frá ríkjum utan ESB uppfylli sambærileg skilyrði og gilda innan sambandsins.

Sérstakar reglur gilda um einstaklingsmerkingu og skráningu sauðfjár og geitfjár þannig að tryggja megi rekjanleika til upprunahjarðar og jafnframt að unnt sé að fylgjast með flutningum gripanna, bæði innan og á milli aðildarlanda ESB og EES (**Reglugerð ráðsins nr. 21/2004**). Þessu fylgja ákvæði um ítarlega gripaskráningu og gagnabanka. Gert er ráð fyrir að til merkingar séu notaðar plötumerkingar í eyru, örmerki, tattóvering (húðmerking) í eyru (innanlands) og merki á fætur geitfjár. Krafa er um að gripir séu merktir í bæði eyru nema þeir sem á að slátra fyrir 12 mánaða aldur. Krafa er jafnframt orðin um að annað merkið sé örmerki, en notkun slíkra merkja er valkvæð fyrir lönd þar sem gripir eru færri en 600 þúsund eins og hér.

Sérstakar reglur hafa verið settar til samræmingar innan ESB um skráningu á búfjárfjölda og kjötframleiðslu (**Reglugerð frá Evrópuþinginu og ráðinu nr. 1165/2008**). Reglurnar varða einkum söfnun tölulegra upplýsinga um fjölda nautgripa, svína, sauðfjár og geita- einnig tölulegar upplýsingar um slátrun á nautgripum, grísum, fé, geitum og kjúklingum og að auki framleiðsluspár fyrir nauta-, kálfa-, grísa-, kinda- og geitakjöt.

Varðandi alifuglarækt hefur framkvæmdastjórnin sett nánari reglur um framkvæmd markaðsgerðarinnar hvað varðar markaðsstaðla fyrir egg til útgunar, varphænur, unga og Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

kjúklingakjöt (**Reglugerðir framkvæmdastjórnarinnar nr. 617/2008, 543/2008 og 589/2008**). Í reglunum eru einnig ákvæði um innflutning frá þriðju ríkjum, einkum hvað varðar gerð og gæði. Sérstakar reglur gilda um innflutning á eggjum, kjúklingum og afleiddum vörum frá þriðju ríkjum (**Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 1484/95**). Einnig eru ákvæði um verðskráningu og tilkynningar til framkvæmdastjórnarinnar vegna eftirlits með verðþróun alifuglakjöts á markaði (**reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 546/2003**).

B. Utanríkisviðskipti (tollar o.fl.)

Á grundvelli tollabandalagsins og sameiginlegu viðskiptastefnunnar er útflutningur og innflutningur til og frá sambandinu háður einsleitum reglum. Markaðsgerðin inniheldur meginákvæði um viðskipti við þriðju ríki auk almennrar löggjafar um tollabandalagið. Heimilt er að gera innflutningsleyfi að skilyrði fyrir innflutningi og oft er það skylda (**Reglugerð ráðsins nr. 1234/2007**). Segja má að innflutningur flestra óunninna og frumunninna landbúnaðarvara geti verið háður innflutningsleyfi. Aðildarríkin sjá um framkvæmdina hvað varðar sitt landsvæði en innflutningsleyfi útgefin af einu ríki gilda í öllu sambandinu. Innflutningsleyfi skuldbindur innflytjandann til að flytja inn tilgreint magn og skal viðkomandi aðili leggja fram tryggingu fyrir því. Ef ekki verður af innflutningi rennur hluti eða öll tryggingin til sambandsins. Sérstakar reglur eru um útgáfu innflutningsleyfa og form og hæfi trygginga.

Um álagningu tolla og tollflokkun í innflutningi á landbúnaðarvörum fer eftir almennum reglum og sameiginlegri tollskrá sambandsins, nema að annað sé tilgreint í landbúnaðarlöggjöf sambandsins (sameiginleg tollskrá sambandsins, sjá **reglugerð ráðsins nr. 2658/87**). Tollskrá sambandsins má ekki innihalda hærri toll en sem tilgreindur er sem hámarkstollur í skuldbindingum ESB hjá Alþjóðaviðskiptastofnuninni. Frávik frá sameiginlegu tollskránni byggja einkum á markaðsgerðinni. Í þeirri reglugerð má meðal annars finna sérreglur um ákvörðun tolla á kornmeti og hrísgrjónum. Oft er kveðið á um svokallað viðmiðunarverð (e. reference price) við ákvörðun tolls sem tekur mið af innflutningsverði annars vegar og verði innan sambandsins hins vegar. Þeirri aðferð er t.d. beitt varðandi ávexti og grænmeti. Framkvæmdastjórnin hefur jafnframt heimild til niðurfellingar á tollum á sykri.

Ef óvenjulegt verðfall á sér stað eða innflutningur stóreykst er framkvæmdastjórninni heimilt að beita sérstökum varúðarráðstöfunum samkvæmt heimild í landbúnaðarsamningi Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar WTO, til að hækka tolla á viðkomandi vöru.

Framkvæmdastjórn ESB er ábyrg fyrir meðferð innflutningskvóta innan sambandsins (**Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 1301/2006**). Um er að ræða kvóta á grundvelli milliríkjasamninga eða eftir ákvörðun ráðsins sem heimila innflutning á tilteknu magni vöru á tilteknum tíma á tolli sem er lægri en samkvæmt sameiginlegu tollskránni. Lögð er áhersla á að meðferð og úthlutun kvótanna mismuni ekki aðilum innan sambandsins. Þrjár leiðir standa framkvæmdastjórninni til boða við úthlutun innflutningskvótanna. Í fyrsta lagi með aðferðinni fyrstir koma fyrstir fá (e. first come, first serve). Innflytjendur geta flutt inn þar til kvótinn klárast. Í öðru lagi með því úthluta kvótum til umsækjenda í hlutfalli við það magn sem sótt var um (e. simultaneous examination method). Í þriðja lagi með því að horfa til hefðbundins innflutnings (e. traditional/newcomer method). Með þessu móti er hægt að tryggja að

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

innflutningsheimildir haldist til tiltekinna fyrirtækja og hugsanlega landa til að tryggja hefðbundin viðskipti við þriðju ríki. Framkvæmdastjórnin ákveður magn og aðferð við hvert útboð. Við framkvæmd ber framkvæmdastjórninni að hafa hliðsjón af þörf á markaði en einnig markaðsjafnvægi. Sérstakar reglur gilda um korn og hrísgrjónablöndur, sykur, hamp og humal. Ennfremur gilda sérstakar reglur um vín, sérstaklega framsetningu og merkingar.

Framkvæmdastjórnin hefur heimild til að hefta innflutning ef innflutningur ógnar viðkomandi grein innan sambandsins eða veldur ójafnvægi á innri markaðnum. Heimildin nær einnig til vara sem fluttar eru inn til vinnslu og síðan endurútflutnings.

Heimilt er að binda útflutning leyfi og í einhverjum tilvikum er útflutningsleyfi forsenda útflutnings (**Reglugerð ráðsins nr. 1234/2007**). Flestar óunnar eða frumunnar landbúnaðarvörur eru háðar leyfi.

Heimilt er að greiða verðjöfnun (útflutningsbætur) á útflutning til að gera útflutning á heimsmarkaðsverði mögulegan (**Reglugerð ráðsins nr. 1234/2007 og reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 612/2009**). Þessi heimild er háð þjóðréttarskuldbindingum ESB, einkum innan WTO m.a. um magn sem nýtur stuðnings og heildarupphæð. Í fríverslunarsamningum eru þá oft ákvæði sem banna að beitt sé útflutningsstuðningi í viðskiptum milli ríkjanna. Liggja skal fyrir útflutningsleyfi og skal stuðningur greiddur þegar fyrir liggur sönnun um að varan hafi verið flutt út.

Í einhverjum tilvikum fer ESB með framkvæmd tollkvóta við útflutning á mjólk og mjólkurvörum til þriðja ríkis, samkvæmt samningi við viðkomandi ríki. Ef svo er skal beita sömu aðferðum við úthlutun kvóta eins og þegar innflutningskvótum til ESB er úthlutað.

Hafi ESB og þriðja ríki gert með sér samkomulag um sérkjör í viðskiptum og fyrir skal liggja staðfesting frá ESB um að vara uppfylli skilyrði sérkjara skv. samningi þá ber heimaríki útflutningsaðila að veita staðfestingu þess efnis.

Framkvæmdastjórninni er heimilt að stöðva útflutning landbúnaðarvara sem vinna á utan sambandsins og flytja svo inn aftur (e. outward processing) ef það veldur óstöðugleika á innri markaði sambandsins.

C. Stuðningur við markaðssetningu

Ríkisstuðningur innan sambandsins, annar en sá fellur undir ákvæði sameiginlegu landbúnaðarstefnunnar, er almennt bannaður (107-109. gr. stofnsáttmálans). Frá þessu eru mikilvægar undantekningar, svo sem varðandi minni styrkverkefni og stuðning við lítil og meðalstór fyrirtæki. .

Tilteknu fé er varið af fjárlögum Evrópusambandsins til upplýsingamiðlunar og kynningarstarfs vegna landbúnaðarafurða, m.a. hvernig þær eru framleiddar, auk matvara sem framleiddar eru úr landbúnaðarvörum. (**Reglugerð ráðsins nr. 3/2008 og reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 501/2008**) Í slíkum ráðstöfunum felast meðal annars auglýsinga- og kynningarherferðir. Heimildin til stuðnings er bundin við tilteknar vörur og sérstakar reglur eru um hverjir skuli bera ábyrgð á framkvæmd upplýsingamiðlunar og kynningarstarfs. Heimilt er að veita fé til kynningarstarfs vegna landbúnaðarframleiðslu á

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

innri markaði sambandsins og á mörkuðum utan sambandsins. Er fjármagninu ætlað að auka við og efla aðgerðir aðildarríkjanna í þessum efnum. Slík fjármögnun er þó háð skilyrðum.

Reglur sambandsins gera ráð fyrir fjármögnun markaðs- og kynningarverkefna að hluta eða öllu leyti. Skulu studd verkefni vera almenn og ekki tengjast einstökum vörumerkjum eða hvetja til neyslu vara frá tilteknum landsvæðum, nema í tilvikum þar sem vara ber verndaðar landfræðilegar merkingar.

Þær ráðstafanir sem heimilt er að styrkja úr sjóðum ESB snúa að almannatengslum, kynningum og auglýsingum og upplýsingaherferðum. Einnig er heimilt að styðja markaðsrannsóknir og mat á árangri auglýsinga. Á innri markaðnum er sérstaklega er heimilt að styrkja forvarnauglýsingar (tengt áfengi). Þá er sérstaklega heimilt að styðja þátttöku á viðskiptaviðburðum. Vegna markaða utan sambandsins er m.a. sérstaklega heimilt að styðja þátttöku í viðskiptaviðburðum, markaðsrannsóknum á nýjum mörkuðum og viðskiptaheimsóknum.

Þegar ákvörðun er tekin um hvaða verkefni eigi að styðja með kostnaðarþátttöku ESB skal byggja á tilteknum sjónarmiðum sem greint er frá í gerðinni. Framkvæmdastjórnin skal einnig setja saman lista yfir þemu, vörur og ríki utan ESB þar sem heimilt er að styðja markaðsstarf. Framkvæmdastjórnin skal ennfremur setja viðmiðunarreglur fyrir verkefni á innri markaði. Framkvæmdastjórnin getur ennfremur sett viðmiðunarreglur vegna markaðsstarfs í þriðju ríkjum.

Almennt er það einkaaðila (atvinnugreinasamtaka eða samtaka framleiðenda) að gera tillögur að kynningarverkefnum. Aðildarríkinu ber síðan að yfirfara tillögur og meta hverjar eru greiðsluhæfar. Komi engar greiðsluhæfar tillögur fram er aðildarríkjunum heimilt að leggja fram eigin tillögur. Framkvæmdastjórnin getur þá einnig lagt til verkefni sem fjármögnuð eru af ESB. Framkvæmd slíkra verkefna á vegum framkvæmdastjórnarinnar eru háð útboðum.

Eftirlitsnefnd skipuð fulltrúum framkvæmdastjórnarinnar, viðkomandi aðildarríkis og þess aðila sem lagði til verkefnið skal hafa eftirlit með rétttri framkvæmd verkefnisins. Viðkomandi aðildarríki er ábyrgt fyrir rétttri framkvæmd verkefnisins og að kynningarefni sé skv. reglum ESB.

Verkefni sem framkvæmdastjórnin stendur að skulu fjármögnuð 100% af ESB. Í þeim tilvikum þar sem verkefni eru lögð til af aðildarríkjunum eða skv. tillögum frá samtökum framleiðenda eða einkaaðilum skal verkefnið almennt fjármagnað 50% af ESB (60% vegna forvarnarverkefna og til að auka neyslu skólabarna á ávöxtum og grænmeti). Í þeim tilvikum sem verkefni er lagt til af samtökum framleiðenda eða einkaaðilum skulu þeir sjálfir bera að lágmarki 20% kostnaðarins. Mótframlag aðildarríkis eða aðila sem stendur að verkefni má felast í gjöldum eða skylduframlögum.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

D. Gæðamál

Þegar landbúnaðarafurðir og tiltekin matvæli koma frá afmörkuðu landsvæði og ef tengsl eru milli eiginleika tiltekinna vöru og uppruna hennar getur heiti vörunnar öðlast viðurkenningu sem vernduð landfræðileg merking (e. geographical indications) eða vernduð upprunatáknun (e. designation of origin) (**Reglugerð ráðsins nr. 510/2006 og reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 1898/2006**). Viðurkenning heimilar notkun á stöðluðum evrópskum gæðamerkjum við merkingu vöru sem veitir neytendum áreiðanlegar upplýsingar um uppruna þeirra og gæði. Slíkar merkingar eru ekki síst til hagsbóta fyrir efnahag hinna dreifðu byggða, þar sem þær eru til virðisauka og geta aukið tekjur bænda. Hægt er að skrá landfræðilegar merkingar vöru sem upprunnin er og nýtur verndar í þriðju ríkjum.

Skráning heita eða merkinga er háð tilteknum skilyrðum og tiltekin nöfn geta ekki fengið skráningu svosem ef þau teljast almenn heiti, eru lík öðrum heitum eða eru vel þekkt vörumerki. Skráning byggir á umsóknum sem hljóta fyrst innlenda meðferð sem fellst í könnun skilyrða, auglýsingu eftir andmælum og ákvörðun um að umsókn verði send framkvæmdastjórn ESB til frekari meðferðar og ákvörðunar um skráningu.

Aðildarríkin skulu fela tilteknu yfirvaldi eftirlit með rétttri notkun skráðra heita og að skilyrði fyrir skráningu séu uppfyllt. Heimilt er að innheimta kostnað vegna innlends umsóknarferlis, en skráning hjá framkvæmdastjórninni er gjaldfrjál og gildir meðan hin verndaða landfræðilega tilvísun er í notkun.

Landbúnaðarvörur sem ætlaðar eru til mannelis eða matvæli sem framleidd eru úr hefðbundnu hráefni, hefðbundin eru að samsetningu eða framleidd samkvæmt hefðbundinni aðferð geta öðlast viðurkenningu sem hefðbundin sérvara (e. traditional speciality guaranteed) (**Reglugerð ráðsins nr. 509/2006 og 1216/2007**). Heiti þeirra vöru sem öðlast viðurkenningu eru skráðar á sérstaka skrá Evrópusambandsins og er framleiðendum heimilt að merkja vöruna með sérstöku auðkennismerki þess efnis. Heimilt er hverjum þeim sem uppfyllir skilyrði merkingarinnar að nota hana, hvar sem er í sambandinu. Hafi heiti vörunnar verið notað af öðrum í lögmætum tilgangi kann þeim áfram að vera heimilt að nota heiti vörunnar þrátt fyrir skráningu en án auðkennismerkis. Ákvæði gerðarinnar víkja m.a. fyrir reglum ESB um hugverk og reglum um landfræðilegar merkingar og vörumerki. Skráning byggir á umsókn til innlendra stjórnvalda sem annast frummeðferð umsóknar þ.e. könnun skilyrða, auglýsingu eftir andmælum og ákvörðun um að vísa umsókn til framkvæmdastjórnar ESB til frekari meðferðar og ákvörðunar um skráningu. Aðildarríkin skulu fela tilteknu yfirvaldi eftirlit með rétttri notkun skráðra heita og að skilyrði fyrir skráningu séu uppfyllt. Heimilt er að innheimta kostnað vegna innlends umsóknarferlis, en skráning hjá framkvæmdastjórninni er gjaldfrjál og gildir meðan ákvæði gerðarinnar eru uppfyllt.

Gæðamerkin sem vitnað er til í þessum kafla (Protected Designation of Origin (PDO), Protected Geographical Indication (PGI) and Traditional Speciality Guaranteed (TSG)) eru öll í eigu ESB og notkun þeirra er skráð þar þó stjórnvald í aðildarríki sjái um umsýslu á hverjum stað.

E. Lífrænn landbúnaður

Evrópusambandið hefur skapað lífrænni landbúnaðarframleiðslu tiltekið lagaumhverfi. Núgildandi löggjöf á þessu sviði er að grunni til frá árinu 2007 (**Reglugerð ráðsins nr.**

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

834/2007 og reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 889/2008 og nr. 1235/2008). Í reglum ESB eru skilgreind grundvallarmarkmið lífrænnar ræktunar og fjölþætts lífræns búskapar þar sem einkum er lögð áhersla á búskaparhætti sem sameina umhverfisvernd, líffræðilegan fjölbreytileika, varðveislu náttúruauðlinda og velferð búfjár. Þá er lögð áhersla á vinnslu, markaðsþróun og aðgerðir til að efla traust neytenda á lífrænt vottuðum vörum svo sem með merkingu afurðanna með viðurkenndum hætti. Í reglunum eru einnig ákvæði um eftirlit með lífrænni landbúnaðarframleiðslu og viðskiptum við þriðju ríki. Í afleiddum reglugerðum eru sett nánari ákvæði um vottunarstofur, samræmi í vottun, innflutningsskýrslur, skrá yfir þriðju lönd, vottunarskírteini og sérstaka tollmeðferð lífrænt vottaðra vara.

Reglur sambandsins ná til landbúnaðarvara, þ.m.t. fiskeldisafurða, hvort sem er unnar eða óunnar og ætlaðar eru til manneldis. Reglurnar ná einnig til fódurs, fjölgunarefna, sáðvöru og gers. Reglurnar ná meðal annars til framleiðsluaðferða, nýtingar náttúruauðlinda og setja strangar takmarkanir varðandi notkun tilbúinna efna. Sérstakar meginreglur gilda um búskap, úrvinnslu lífrænna matvæla og lífrænt fóður.

Ísland hefur í meginatriðum tekið upp löggjöf ESB á sviði lífrænnar landbúnaðarframleiðslu eins og hún var fram sett í reglugerð ráðsins nr. 2092/91 sem var forveri núgildandi reglugerðar ráðsins nr. 834/2007. Unnið er að því að fella reglugerð ráðsins nr. 834/2007 og afleiddar reglugerðir undir EES-samninginn.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

*Mikilvægustu gerðir***A. Markaðskipulag:**Almenna markaðsgerðin – Sameiginlegur innri markaður fyrir landbúnaðarvörur (e. Single CMO)

- **Council Regulation (EC) No 1234/2007** establishing a common organisation of agricultural markets and on specific provisions for certain agricultural products (Single CMO Regulation)

Reglugerð ráðsins (EB) nr. 1234/2007 frá 22. október 2007 um skipulagningu markaða með landbúnaðarafurðir sem og um framleiðslu og viðskipti með ákveðnar landbúnaðarafurðir.

Um markaðsinngríp og úthlutun af uppkaupsvöru til bágstaddra innan sambandsins

- **Commission Regulation (EC) No 720/2008** of 25 July 2008 laying down common detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 1234/2007 as regards the storage and movement of products bought in by a paying agency or an intervention agency.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EC) nr. 720/2008 frá 25. júlí 2008 um nánari reglur varðandi reglugerð ráðsins (EC) nr. 1234/2007 um fyrirkomulag geymslu og tilfærslu uppkeyptra afurða, fyrir tilstuðlan greiðslustofnana eða annara inngrípsstofnana.

- **Commission Regulation (EC) No 1130/2009** of 24 November 2009 laying down common detailed rules for verifying the use and/or destination of products from intervention.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EC) nr. 1130/2009 frá 24. nóvember 2009 um nánari reglur um að sannreyna nýtingu og/eða staðsetningu uppkeyptra afurða (inngríps afurða).

- **Commission Regulation (EEC) No 3149/92** of 29 October 1992 laying down detailed rules for the supply of food from intervention stocks for the benefit of the most deprived persons in the Community.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EEC) nr. 3149/92 frá 29. október 1992 um nánari reglur um afhendingu matvæla frá inngríps birgðum til hagsbóta bágstaddra í bandalaginu.

Um einkareknar geymslur

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

- Commission Regulation (EC) No 826/2008 of 20 August 2008 laying down common rules for the granting of private storage aid for certain agricultural products.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EC) nr. 826/2008 frá 20. ágúst 2008 um almennar reglur varðandi aðstoð/styrki til einkarekinna geymslna með tilteknar landbúnaðarafurðir (geymslugjöld).

Mjólk og mjólkurvörur

- **First Commission Directive 79/1067/EEC of 13 November 1979 laying down Community methods of analysis for testing certain partly or wholly dehydrated preserved milk for human consumption.**

Fyrsta tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 79/1067/EEC frá 13. nóvember 1979 um aðferðir við sýnatöku og prófanir á tilteknum niðurseyddum mjólkurvörur og mjólkurdufti, til mannelis (*óopinber þýðing*).

- **Commission Decision of 29 October 1988 listing the products referred to in the second subparagraph of Article 3 (1) of Council regulation (EEC) No 1898/87.**

Ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar frá 29. október 1988 þar sem tilfærðar eru þær afurðir sem vísað er til í annarri undirmálgrein 1. mgr. 3. gr. reglugerðar ráðsins nr. 1898/1987 (*óopinber þýðing*).

- **Commission Directive 89/362/EEC of 26 May 1989 on general conditions of hygiene in milk production holdings**

Tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 89/362/EEC um almenn hreinlætisskilyrði á mjólkurframleiðslubúum

- **Commission Regulation (EEC) No 2921/90 of 10 October 1990 on aid for the production of casein and caseinates from skimmed milk.**

Reglugerð Framkvæmdastjórnarinnar (EEC) nr. 2921/1990 frá 10. október 1990 um stuðning við framleiðslu á kaseini og kaseinati úr undanrennu (*óopinber þýðing*).

- **Council Directive 96/16/EC of 19 March 1996 on statistical surveys of milk and milk products.**

Tilskipun ráðsins 96/16/EC frá 19. mars 1996 um öflun tölfræðigagna um mjólk og mjólkurafurðir (*óopinber þýðing*).

- **Commission Regulation (EC) No 2799/1999 of 17 December 1999 laying down detailed rules for applying Regulation (EC) No 1255/1999 as regards the grant of aid for skimmed milk and skimmed milk powder intended for animal feed and the sale of such skimmed-milk powder**

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

Reglugerð Framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 2799/1999 frá 17. desember 1999 sem mælir fyrir um framkvæmd reglugerðar (EB) nr. 1255/1999 hvað varðar stuðning við undanrennu og undanrennuduft sem ætlað er til dýraeldis og sölu á slíku undanrennudufti (*óopinber þýðing*)

- **Council Directive 2001/114/EC of 20 December 2001 relating to certain partly or wholly dehydrated preserved milk for human consumption**

Tilskipun ráðsins (EB) nr. 114/2001 frá 20. desember 2001 um tilteknar niðurseyddar mjólkurvörur og mjólkurduft (*óopinber þýðing*)

- **Commission Regulation (EC) No 2535/2001 of 14 December 2001 laying down detailed rules for applying Council regulation (EC) No 1255/1999 as regards the import arrangements for milk and milk products and opening tariff quotas.**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 2535/2001 frá 14. desember 2001 sem mælir fyrir um reglur um framkvæmd reglugerðar ráðsins (EC) nr. 1255/1999 hvað varðar innflutning á mjólk og mjólkurafurðum og opnun tollkvóta. (*óopinber þýðing*).

- **Commission Regulation (EC) No 595/2004 of 30 March 2004 laying down detailed rules for applying Council regulation (EC) No 1788/2003 establishing a levy in the milk and milk products sector**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 595/2004 frá 30. mars 2004 sem mælir fyrir um reglur um framkvæmd reglugerðar ráðsins (EB) nr. 1788/2003 um álagningu „offramleiðslugjalds“ á mjólk og mjólkurafurðir (*óopinber þýðing*)

- **Commission Regulation (EC) No 445/2007 of 23 April 2007 laying down certain detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 2991/94 laying down standards for spreadable fats and of Council Regulation (EEC) No 1898/87 on the protection of designations used in the marketing of milk and milk products**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 445/2007 frá 23. apríl 2007 sem mælir fyrir um reglur um framkvæmd reglugerðar ráðsins (EB) nr. 2991/1994 um eiginleika tiltekinnar „smurfitu“ (e. spreadable fats) og reglugerðar ráðsins (EBE) nr. 1898/87 um vernd vöruheita sem notuð eru við markaðssetningu mjólkur og mjólkurvöru (*óopinber þýðing*)

- **Commission Regulation (EC) No 1454/2007 of 10 December 2007 laying down common rules for establishing a tender procedure for fixing export refunds for certain agricultural products.**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EC) nr. 1454/2007 frá 10. desember 2007 um almennar reglur um tilboðsfyrirkomulag varðandi ákvörðun verðjöfnunar við útflutning tiltekinna landbúnaðarafurða.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

- **Commission Regulation (EC) No 273/2008 of 5 March 2008 laying down rules for the application of Council regulation (EC) No 1255/1999 as regards methods for the analysis and quality evaluation of milk and milk products**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 273/2008 frá 5. mars 2008 sem mælir fyrir um reglur um framkvæmd reglugerðar ráðsins (EB) nr. 1255/1999 hvað varðar aðferðir við greiningu og gæðamat á mjólk og mjólkurafurðum (*óopinber þýðing*)

- **Commission Regulation (EC) No 619/2008 of 27 June 2008 opening a standing invitation to tender for export refunds concerning certain milk products**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 619/2008 frá 27. júní 2008 sem mælir fyrir um útboð á verðjöfnunargreiðslum vegna útflutnings á mjólkurafurðum (*óopinber þýðing*)

- **Commission Regulation (EC) No 657/2008 of 10 July 2008 laying down detailed rules for applying Council regulation (EC) No 1234/2007 as regards Community aid for supplying milk and certain milk products to pupils in educational establishments**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar nr. 657/2008 frá 10. Júlí 2008 sem mælir fyrir um reglur um framkvæmd reglugerðar ráðsins (EB) nr. 1234/2007 hvað varðar stuðning sambandsins við að auka aðgang skólanema að mjólk og tilteknum mjólkurafurðum (*óopinber þýðing*)

- **Commission Regulation (EC) No 760/2008 of 31 July 2008 laying down rules for the implementation of Council regulation (EC) No 1234/2007 as regards authorisations for the use of casein and caseinates in the manufacture of cheeses**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 760/2008 frá 31. júlí 2008 sem mælir fyrir um reglur um framkvæmd reglugerðar ráðsins (EB) nr. 1234/2007 hvað varðar heimild til notkunar kaseins og kaseinata í framleiðslu osta (*óopinber þýðing*)

- **Commission Regulation (EC) No 1187/2009 of 27 November 2009 laying down special detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 1234/2007 as regards export licences and export refunds for milk and milk products**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1187/2009 frá 27. nóvember 2009 sem mælir fyrir um sérstakar nákvæmar reglur um framkvæmd reglugerðar ráðsins (EB) nr. 1234/2007 hvað varðar útflutningsleyfi og verðjöfnun við útflutning á mjólk og mjólkurafurðum (*óopinber þýðing*)

- **Commission Regulation (EU) No 1233/2009 of 15 December 2009 laying down a specific market support measure in the dairy sector**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1233/2009 frá 15. desember 2009 um sérstakan markaðsstuðning í mjólkurgreininni (*óopinber þýðing*)

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

- **Commission Regulation (EU) No 479/2010 of 1 June 2010 laying down rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 1234/2007 as regards Member States' notifications to the Commission in the milk and milk products sector**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 479/2010 frá 1. júní 2010 um reglur um framkvæmd reglugerðar ráðsins (EB) nr. 1234/2007 hvað varðar tilkynningar aðildarríkja til framkvæmdastjórnarinnar hvað varðar mjólk og mjólkurafurðir

Ávextir, grænmeti, kaffi og súkkulaði

- **Commission Regulation (EC) No 1580/2007 of 21 December 2007 laying down implementing rules of Council Regulations (EC) No 2200/96, (EC) No 2201/96 and (EC) No 1182/2007 in the fruit and vegetable sector.**

Reglugerð framkvæmdastjórnar (EB) No 1580/2007 frá 21. desember 2007 um framkvæmdareglur við Reglugerð ráðsins Nr 2200/96, nr 2201/96 og nr 1182/2007 í ávaxta og grænmetisgeiranum

- **Commission Directive 93/45/EEC of 17 June 1993 concerning the manufacture of nectars without the addition of sugars or honey**

Tilskipun framkvæmdastjórnar 93/45/EEC frá 17. júní 1993 er varðar framleiðslu nectar án viðbættis sykurs eða hunangs

- **Commission Regulation (EC) No 288/2009 of 7 April 2009 laying down detailed rules for applying Council Regulation (EC) No 1234/2007 as regards Community aid for supplying fruit and vegetables, processed fruit and vegetables and banana products to children in educational establishments, in the framework of a School Fruit Scheme**

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) 288/2009 frá 7. apríl 2009 um framkvæmdarákvæði við beitingu reglugerðar ráðsins (EB) No 1234/2007 hvað varðar stuðning EB við framboð ávaxta og grænmetis, unninna ávaxta og grænmetis og banana til barna á menntastofnunum eftir ramma áætlanar um ávexti til skóla.

- **Council Directive 2001/112/EC is related to fruit juices and certain similar products intended for human consumption.**

Tilskipun ráðsins 2001/112/EB er varðar ávaxtasafa og ákveðna svipaða framleiðslu til manneðis

- **Council Directive 2001/113/EC is related to fruit jams, jellies and marmalades and sweetened chestnut puree intended for human consumption.**

Tilskipun ráðsins 2001/113/EB varðar ávaxta-mauk, -hlaup og -sultu og ísætt kastaníuhnetumauk ætlað til manneðis

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

- **Commission Directive 2001/54/EC** of 11 July 2001 repealing Directive 79/1066/EEC laying down Community methods of analysis for testing coffee extracts and chicory extracts

Tilskipun framkvæmdastjórnar 2001/54/EB frá 11. júlí 2001 um niðurfellingu tilskipunar 79/1066/EEC um framkvæmd aðferða Sambandsins við efnagreiningar til að prófa kaffikjarna og kaffifílskjarna (kaffibæti).

- **Directive 1999/4/EC** of the European Parliament and of the Council of 22 February 1999 relating to coffee extracts and chicory extracts

Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 1999/4/EB frá 22. febrúar 1999 er varðar kaffikjarna og kaffifílskjarna (kaffibæti)

- **Directive 2000/36/EC** of the European Parliament and of the Council of 23 June 2000 relating to cocoa and chocolate products intended for human consumption

Tilskipun 2000/36/EB Evrópuþingsins og ráðsins frá 23. júní 2000 er varðar kakó og súkkulaði ætlað til manneldis

Sauðfé, nautgripir og svín

- **Council Regulation (EC) No 1760/2000** of 17 July 2000 establishing a system for the identification and registration of bovine animals and regarding the labelling of beef and beef products and repealing Council Regulation (EC) No 820/1997.

Reglugerð ráðsins nr. 1760/2000, dags. 17. júlí 2000, um uppsetningu kerfis fyrir merkingu og skráningu nautgripa og varðandi merkingu nautakjöts og nautakjötsafurða, sem nemur úr gildi reglugerð ráðsins nr. 820/1997.

- **Commission Regulation (EC) No 1825/2000** of 25 August 2000 laying down detailed rules for the application of Regulation (EC) No 1760/2000 as regards the labelling of beef and beef products.

Reglugerð ráðsins nr. 1825/2000, dags. 25. ágúst 2000, um nánari útfærslu þess hluta reglugerðar ráðsins nr. 1760/2000 sem fjallar um merkingu nautakjöts og nautakjötsafurða.

- **Commission Regulation (EC) No. 1249/2008** of 10 December 2008 laying down detailed rules on the implementation of the Community scales for the classification of beef, pig and sheep carcasses and the reporting of prices thereof.

Reglugerð ráðsins nr. 1249/2008, dags. 10. desember 2010, um mat á nautakjöti, svínakjöti og kindakjöti og tilkynningar um verð á markaði samkvæmt flokkun kjöts.

- **Council Regulation (EC) No 21/2004** of 17 December 2003 establishing a system for the identification and registration of ovine and caprine animals and amending Regulation (EC) No 1782/2003 and Directives 92/102/EEC and 64/432/EEC.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

Reglugerð ráðsins nr. 21/2004 um merkingu og skráningu sauðfjár og geitfjár með breytingum á fyrri reglugerð og tilskipunum.

- **Commission Regulation (EC) No 566/220** laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) no 1234/2007 as regards the marketing of the meat of bovine animals aged 12 months or less.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 566/2008 þar sem mælt er fyrir um ítarlegri reglur um framkvæmd ákvæða reglugerðar (EB) nr. 1234/2007 hvað varðar sölu á nautgripakjöti af skepnum 12 mánaða eða yngri (kálf- og ungdýrakjöt) (óopinber þýðing).

- **Regulation (EC) No 1165/2008** of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 concerning livestock and meat statistics and repealing Council Directives 93/23/EEC, 93/24/EEC and 93/25/EEC

Reglugerð (EB) frá Evrópuþinginu og –ráðinu nr. 1165/2008 frá 19. nóvember 2008 um tölulegar upplýsingar varðandi búfé og kjötframleiðslu og um afnám fyrirmæla ráðsins nr. 93/23/EES, 93/24/EES og 93/25/EES (óopinber þýðing).

- **Commission Regulation (EC) No 639/2003** of 9 April 2003 laying down detailed rules pursuant to Council Regulation (EC) No 1254/1999 as regards requirements for the granting of export refunds to the welfare of live bovine animals during transport

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 639/2003 með fyrirmælum um beitingu á reglugerð (EB) nr. 1254/1999 frá Evrópuráðinu varðandi kröfur um dýravernd við flutning á lifandi nautgripum þannig að til greiðslu á útflutningsstyrkjum geti komið (óopinber þýðing).

Egg og kjúklingar

- **Commission Regulation (EC) No 617/2008** of 27 June 2008 laying down detailed rules for implementing Regulation (EC) No 1234/2007 as regards marketing standards for eggs for hatching and farmyard poultry chicks.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 617/2008 frá 27. júní 2008 þar sem mælt er fyrir um ítarlegri reglur um framkvæmd á ákvæðum reglugerðar (EB) nr. 1234/2007 hvað varðar markaðsstaðla um frjóvguð egg og kjúklinga uppalinna á búum (óopinber þýðing).

- **Commission Regulation (EC) No 543/2008** of 16 June 2008 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 1234/2007 as regards the marketing standards for poultry meat.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 543/2008 frá 16. júní 2008 þar sem mælt er fyrir um ítarlegri reglur um framkvæmd á ákvæðum reglugerðar (EB) nr. 1234/2007 hvað varðar markaðsstaðla fyrir kjúklingakjöt (óopinber þýðing).

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

- **Commission Regulation (EC) No 589/2008** of 23 June 2008 laying down detailed rules for implementing Council Regulation (EC) No 1234/2007 as regards marketing standards for eggs.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 589/2008 frá 23. júní 2008 um hagnýingu á gerð 1234/2007 hvað snertir markaðsstaðla fyrir egg (óopinber þýðing).

- **Commission Regulation (EC) No 546/2003** of 27 March 2003 on certain notifications regarding the application of Council Regulation (EEC) No 2771/75, (EEC) No 2777/75 and (EEC) No 2783/75 in the eggs and poultrymeat sectors.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 546/2003 frá 27. mars 2003 er varða ákveðnar tilkynningar í sambandi við framkvæmd á gerðum númer (EBE) nr. 2771/75, (EBE) nr. 2777/75 og (EBE) nr. 2783/75 er varða egg og kjúklingakjöt (óopinber þýðing).

- **Commission Regulation (EC) No 1484/95** of 28 June 1995 laying down detailed rules for implementing the system of additional import duties and fixing representative prices in the poultrymeat and egg sectors and for egg albumin, and repealing Regulation No 163/67/EEC

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1484/95 frá 28. júní 1995 um framkvæmd kerfis um viðbótartolla við innflutning og fastsetningu á viðmiðunarverði í kjúklingakjöts- og eggjageiranum og fyrir eggjaalbumín og um afnám reglugerðar (EBE) nr. 163/67/.

B. Viðskipti (tollar o.fl):

Um samræmdu tollskrána og sérreglur fyrir landbúnaðarvörur

- **Council Regulation (EEC) No 2658/87** of 23 July 1987 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EBE) nr. 2658/87 frá 23. júlí 1987 um tollskrár- og hagtoluflokkunarkerfi og um Sameiginlega tollskrá Evrópubandalagsins.

- **Council Regulation (EEC) No 3324/80** of 18 December 1980 on the determination of import duties on mixtures and sets containing agricultural products and amending Regulation (EEC) No 950/68 on the Common Customs Tariff.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EBE) nr. 3324/80 frá 18. desember 1980 um ákvörðun aðflutningsgjalda á blöndur og samstæður er innihalda landbúnaðarafurðir sem er leiðrétting á reglugerð (EBE) nr. 950/68 um Sameiginlega tollskrá Evrópubandalagsins.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

- **Commission Regulation (EC) No 1344/2008** of 23 December 2008 publishing, for 2009, the agricultural product nomenclature for export refunds introduced by Regulation (EEC) No 3846/87.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EC) nr. 1344/2008 frá 23. desember 2008 um birtingu flokkunarkerfis á landbúnaðarvörum vegna verðjöfnunar við útflutning fyrir árið 2009, sbr. reglugerð (EEC) nr. 3846/87.

- **Commission Regulation (EEC) No 3846/87** of 17 December 1987 establishing an agricultural product nomenclature for export refunds.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EEC) nr. 3846/87 frá 17. desember 1987 um flokkunarkerfi á landbúnaðarvörum vegna verðjöfnunar við útflutning.

Um innflutningsleyfi og tollkvóta

- **Council Regulation (EC) No 260/2009** of 26 February 2009 on the common rules for imports.

Reglugerð ráðsins (EC) nr. 260/2009 frá 26. febrúar 2009 um sameiginlegar reglur við innflutning.

- **Commission Regulation (EC) No 376/2008** of 23 April 2008 laying down common detailed rules for the application of the system of import and export licences and advance fixing certificates for agricultural products.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EC) nr. 376/2008 frá 23. apríl 2008 um almennar reglur varðandi inn- og útflutnings leyfi og fyrirframútfegin vottorð vegna tiltekinna landbúnaðarvara.

- **Commission Regulation (EC) No 1301/2006** of 31 August 2006 laying down common rules for the administration of import tariff quotas for agricultural products managed by a system of import licences

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EC) nr. 1301/2006 frá 31. ágúst 2006 um almennar reglur um framkvæmd innflutningskvóta á landbúnaðarvörum, stýrðum með innflutningsleyfum.

Um verðjöfnun við útflutning og eftirlit með því

- **Commission Regulation (EC) No 612/2009** of 7 July 2009 on laying down common detailed rules for the application of the system of export refunds on agricultural products.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 612/2009 frá 7. júlí 2009 um almennar reglur varðandi fyrirkomulag verðjöfnunar við útflutning landbúnaðarvara.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

- **Commission Regulation (EC) No 1276/2008** of 17 December 2008 on the monitoring by physical checks of exports of agricultural products receiving refunds or other amounts.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1276/2008 frá 17. desember 2008 um áþreifanlegt eftirlit við útflutning með landbúnaðarvörum, sem njóta endurgreiðslna eða styrkja við útflutning.

- **Commission Regulation (EC) No 1454/2007** of 10 December 2007 laying down common rules for establishing a tender procedure for fixing export refunds for certain agricultural products.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1454/2007 frá 10. desember 2007 um almennar reglur um tilboðsfyrirkomulag varðandi ákvörðun verðjöfnunar við útflutning tiltekinna landbúnaðarafurða.

Um ábyrgðir og greiðslutryggingar

- **Commission Regulation (EEC) No 2220/1985** of 22 July 1985 laying down common detailed rules for the application of the system of securities for agricultural products

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EEC) nr. 2220/1985 frá 22. júlí 1985 um almennar reglur varðandi fyrirkomulag greiðslutrygginga vegna landbúnaðarvara.

- **Council Regulation (EEC) No 352/78** of 20 February 1978 on the crediting of securities, deposits and guarantees furnished under the common agricultural policy and subsequently forfeited.

Reglugerð ráðsins (EBE) nr. 352/1978 frá 20. febrúar 1978 um fyrirkomulag greiðslutrygginga, inngreiðslna og ábyrgða, sem hægt er að innleysa og falla undir hina sameiginlegu landbúnaðarstefnu.

C. Stuðningur við markaðssetningu

- Council Regulation (EC) No 3/2008 of 17 December 2007 on information provision and promotion measures for agricultural products on the internal market and in third countries

Reglugerð ráðsins (EB) nr. 3/2008 frá 17. desember 2007 um upplýsingamiðlun og kynningarráðstafana fyrir landbúnaðarafurðir á innri markaði og í þriðju ríkjum

- Commission Regulation (EC) No 501/2008 of 5 June 2008 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 3/2008 on information provision and promotion measures for agricultural products on the internal market and in third countries

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 501/2008 frá 5. júní 2008 þar sem mælt er fyrir um ítarlegar reglur um framkvæmd reglugerðar ráðsins (EB) nr. 3/2008 um upplýsingamiðlun og kynningarráðstafana fyrir landbúnaðarafurðir á innri markaði og í þriðju ríkjum

D. Gæðamál

- Council Regulation (EC) No 510/2006 of 20 March 2006 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs

Reglugerð ráðsins (EC) Nr. 510/2006 frá 20. mars 2006 um verndun landfræðilegra merkinga og upprunatáknana fyrir landbúnaðarafurðir og matvæli (óopinber þýðing)

- Commission Regulation (EC) No 1898/2006 of 14 December 2006 laying down detailed rules of implementation of Council Regulation (EC) No 510/2006 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1898/2006 frá 14. desember 2006 þar sem mælt er fyrir um ítarlegar reglur um framkvæmd reglugerðar ráðsins (EB) Nr. 510/2006 um verndun landfræðilegra merkinga og upprunatákna fyrir landbúnaðarafurðir og matvæli

- Council Regulation (EC) No 509/2006 of 20 March 2006 on agricultural products and foodstuffs as traditional specialities guaranteed.

Reglugerð ráðsins (EC) Nr. 509/2006 frá 20. mars 2006 um landbúnaðarvörur og matvæli sem viðurkenndar hefðbundnar sérvörur.

- Commission Regulation (EC) No 1216/2007 of 18 October 2007 laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 509/2006 on agricultural products and foodstuffs as traditional specialities guaranteed

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) Nr. 1216/2007 frá 18. október 2007 þar sem mælt er fyrir um ítarlegar reglur um framkvæmd reglugerðar ráðsins (EB) Nr. 509/2006 um landbúnaðarvörur og matvæli sem viðurkenndar hefðbundnar sérvörur

E. Lífrænn landbúnaður

- **Council Regulation (EC) No. 834/2007** of 28 June 2007 on organic production and labelling of organic products and repealing Regulation (EEC) No. 2092/91.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

Reglugerð ráðsins nr. 834/2007, dags. 28. júní 2007 um lífræna framleiðslu og merkingu lífrænna afurða, sem nemur úr gildi reglugerð ráðsins nr. 2092/91.

- **Council Regulation (EC) No. 889/2008** of 5 September 2008 laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) nr. 834/2007 on organic production and labelling of organic products with regard to organic production, labelling and control.

Reglugerð ráðsins nr. 889/2008, dags. 6. september 2008 um nánari útfærslu og framkvæmd reglugerðar ráðsins nr. 834/2007 um lífræna framleiðslu og merkingu lífrænna afurða, sem nemur úr gildi reglugerð ráðsins nr. 2092/91.

- **Council Regulation (EC) No 1235/2008** of 8 December 2008 laying down detailed rules for implementation of Council Regulation (EC) No 834/2007 as regards the arrangements for imports of organic products from third countries.

Reglugerð ráðsins nr. 1235/2008, dags. 8. desember 2008, um nánari útfærslu og framkvæmd reglugerðar ráðsins nr. 834/2007 um innflutning lífrænt vottaðra afurða frá þriðju löndum.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska lögjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

Áhrif kafla

- Helstu lagabreytingar

Verði af aðild, þýðir það nýtt starfsumhverfi og lagaumgjörð fyrir landbúnað á Íslandi. Endurskoða eða fella úr gildi lög sem varða framkvæmd landbúnaðarkerfisins á Íslandi. Setja þyrfti ákvæði í lög um innlenda framkvæmd sameiginlegu landbúnaðarstefnunnar og fela tilteknum stjórnvöldum þau hlutverk sem krafist er að innlend stjórnvöld inni af hendi. Meðal laga sem þyrfti að endurskoða má nefna helst:

- lög um framleiðslu, verðlagningu og sölu búvara nr. 99/1993. Endurskoðun kerfisins þyrfti einnig að taka mið af núverandi samningum stjórnvalda við Bændasamtök Íslands um búvöruframleiðslu,
- tollalög nr. 88/2005,
- samkeppnislög nr. 44/2005,
- lög nr. 162/1993 um lífræna landbúnaðarframleiðslu,
- lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, og,
- lög nr. 80/2005 um matvælastofnun.

Ennfremur þyrfti að endurskoða og/eða nema úr gildi fjölda afleiddra reglugerða.

Setja þyrfti ákvæði í lög um innlenda framkvæmd sameiginlegu landbúnaðarstefnunnar og fela tilteknum stjórnvöldum þau hlutverk sem krafist er að innlend stjórnvöld inni af hendi.

- Kerfisbreytingar / stofnanir

Samkvæmt reglum Evrópusambandsins þurfa aðildarríkin að sjá um framkvæmd innri markaðarins á sínu landsvæði. Lang algengast er að sömu stjórnvöld fari með valdheimildir á þessu sviði og þegar beingreiðslur eru annars vegar. Þar er um að ræða bært stjórnvald (*competent authority*) sem ber ábyrgð á framkvæmd CAP innanlands þ.m.t. fyrir beingreiðslur og markaðsinngríp (1. stoð). Í flestum ríkjum er þetta landbúnaðarráðuneytið. Þessi yfirvöld annast m.a. stefnumótun við framkvæmd sameiginlegu landbúnaðarstefnunnar innanlands og á vettvangi ESB.

Hins vegar er um að ræða greiðslustofnun (*paying agency*) sem sér um hina eiginlegu framkvæmd CAP innanlands. Stofnunin sér um umsýslu beingreiðslna, framkvæmd innri markaðarins með landbúnaðarvörur, inngríp á markaði og inn- og útflutningseftirlit gagnvart þriðju ríkjum skv. reglum ESB. Hvað varðar inn- og útflutningseftirlit er mikilvægt að gott samstarf sé við tollayfirvöld og inn- og útflutningseftirlit vegna dýra- og plöntuheilbrigðis. Greiðslustofnunin þarf að geta sinnt hlutverkum sínum, þ.m.t. vegna innri markaðarins, frá fyrsta degi aðildar.

Meginmarkmið og ráðstafanir íslensku landbúnaðarstefnunnar, þar á meðal markaðsráðstafanir, er að finna í lögum nr. 99/1993 um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum með síðari breytingum en einnig eru ráðstafanir í tollalögum nr. 88/2005. Til að ná markmiðum laganna hafa verið gerðir þrír samningar milli ríkisstjórnarinnar og Bændasamtakanna varðandi mjólkur-, sauðfjár- og grænmetisframleiðslu. Samningarnir innihalda m.a. ákvæði um markaðsaðgerðir. Þessir samningar gilda til 2014, 2015 og 2013

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

eftir fyrrgreindum greinum. Hér á eftir verður gerð grein fyrir helstu markaðsráðstöfunum á Íslandi.

Kerfi Evrópusambandsins eins og því er lýst er mjög frábrugðið markaðsráðstöfunum á Íslandi. Markaðsstuðningur á Íslandi felst fyrst og fremst í tollvernd og eru tollar lagðir á flestar óunnar eða frumunnar landbúnaðarvörur sem framleiddar eru á Íslandi, þó ekki tómata, papriku og gúrku. Aðrar landbúnaðarvörur eru yfirleitt tollfrjálsar við innflutning. Tollkvótum er beitt til að auðvelda innflutning á takmörkuðu magni af tilteknum vörum á tilteknu tímabili samkvæmt skuldbindingum í milliríkjasamningum eða takmörkuðu eða ótakmörkuðu magni á tilteknum vörum á tilteknu tímabili eftir þörf á innanlandsmarkaði. Tollar eru einnig lagðir á nokkrar unnar landbúnaðarvörur sem framleiddar eru hér á landi. Á innri markaði ESB er landbúnaður verndaður af tollum gagnvart þriðju ríkjum en líkt og á Íslandi er beitt tollkvótum. Aðildarríki ESB er hins vegar óheimilt að leggja á tolla í viðskiptum sín í milli. Unnið er að skýrslu til að varpa ljósi á samkeppnishæfni íslensks landbúnaðar, eftir bágreinum, gagnvart landbúnaði innan ESB.

Enda þótt tollar séu algengasta form markaðsráðstafa er öðrum ráðstöfunum beitt. Verðlagsnefnd búvara hefur samkvæmt búvörulögum heimildir til að ákveða verð til framleiðenda og heildsöluverð á búvörum. Þessum heimildum er ekki beitt í dag nema fyrir mjólk og mjólkurvörur. Verðlagsnefnd getur þó aftur tekið upp verðstýringu ef aðstæður krefjast þess að tilteknum skilyrðum uppfylltum og eftir ósk BÍ.

Eins og áður segir er verðstýringu beitt varðandi mjólk og mjólkurvörum. Verðlagsnefnd búvara tekur ákvörðun um lágmarksverð mjólkur til bænda. Ennfremur ákveður verðlagsnefndin heildsöluverð fyrir nokkrar mjólkurvörur, sem eru nýmjólk, undanrenna, rjómi, smjör, skyr, ákveðnar osttegundir, nýmjólkurduft og undanrennuduft.

Framleiðsla mjólkur er kvótasett. Heimilt er að markaðssetja á innanlandsmarkaði tiltekið magn mjólkur ár hvert og sé framleiðsla umfram það skal hún flutt út en heimilt er með leyfi Framkvæmdanefndar búvörusamninga að setja hana á innanlandsmarkað ef aðstæður leyfa. Mjólkurframleiðendum er ætlað að fá það skilaverð sem fæst við útflutning umframmjólkurinnar að frádregnum vinnslukostnaði. Engin viðurlög eru gagnvart umframframleiðslu sem er öndvert reglum ESB. Hverjum lítra innan kvóta fylgir tiltekin beingreiðsla úr ríkissjóði. Hlutdeild í heildarkvóta helst frá ári til árs og hægt er að framselja hana til annarra framleiðenda. Þessu til viðbótar er afurðarstöðvum heimilt að gera með sér samninga um verkaskiptingu í framleiðslu. Verðtilfærslugjald er lagt á innvegna mjólk og fyrst og fremst notað til að greiða niður neyslumjólk.

Landssambandi kúabænda er heimilt að gefa út ár hvert viðmiðunarverð fyrir nautakjöt til framleiðenda. Sama á við um landssamtök sauðfjábænda vegna kindakjöts. Þessi viðmiðunarverð eru þó ekki bindandi fyrir afurðastöðvar sem gefa út eigið verð. Innheimt er verðskerðingargjald af lambakjöti sem rennur til markaðsstarfs. Einnig hefur afurðastöðvum verið greiddur stuðningur vegna kostnaðar við birgðahald á lambakjöti, en frá og með árinu 2011 fer sú greiðsla beint til bænda. Verðskerðingargjald er einnig lagt á hrossakjöt og rennur gjaldið til Bændasamtakanna og er því ráðstafað af Félagi hrossabænda.

Ýmsar reglur eru um kjötmat og markaðsstaðla eru í innlendri löggjöf. Gott yfirlit er um þessar reglur í svörum Íslands við spurningalistum framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins frá því haustið 2009. Í mörgum tilvikum þyrfti Ísland að taka upp reglur þar sem ekki er til að

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

dreifa innlendum reglum varðandi þessi efni. Í kjötmati hefur verið beitt svokölluðu EUROP kerfi hvað varðar lambakjöt. Í öðrum greinum eru íslenskar kjötmatsreglur frábrugðnar reglum Evrópusambandsins.

Þessu til viðbótar liggja fyrir upplýsingar um að löggjöf ESB hefur oft verið höfð til hliðsjónar þegar innlendar reglur hafa verið settar til að auðvelda aðgang afurðanna að markaði ESB, enda þótt viðkomandi löggjöf ESB hafi ekki verið innleidd í EES-samninginn. Svo á t.d. við um ávaxtasafa, sultur, kaffi, kakó og súkkulaðivörur. Að einhverju leiti á þetta einnig við um reglugerð nr. 919/2002 um mjólk og mjólkurvörur.

Ísland lagði af útflutningsbætur árið 1992, en Evrópusambandið greiðir enn slíkar bætur til að bæta bændum verðmun innanlandsverðs innan sambandsins og heimsmarkaðsverðs við útflutning til þriðju ríkja.

Almennar samkeppnisreglur sem gilda á Íslandi skv. samkeppnislögum nr. 44/2005 með síðari breytingum endurspeglar löggjöf Evrópusambandsins á grundvelli aðildar Íslands að evrópska efnahagssvæðinu í gegnum EES-samninginn. Enda þótt gildissvið EES-samningsins nái almennt ekki til reglna á sviði sameiginlegu landbúnaðarstefnunnar gilda umræddar samkeppnisreglur að meginreglu einnig um landbúnað á Íslandi. Um tengsl samkeppnisreglna og landbúnaðarvara er rétt að vitna til úrskurða áfrýjunarnefndar samkeppnismála, m.a. í úrskurði í máli 7/2009 sem varðaði verðsamráð:

Telja verður, að á því sviði, sem hér um ræðir, beri að líta á samkeppnislögin sem meginlöggjöf hvað varðar viðskipti með búvöru eins og hverja aðra vöru, en nánar tiltekin ákvæði búvörulaga feli hins vegar í sér undantekningar frá þeim meginreglum, sem samkeppnislögin hafa að geyma. Ljóst er, að ekki verður vikið frá meginreglum samkeppnislaga nema samkvæmt þeim undantekningarheimildum, er þau lög hafa að geyma, sem og sérlög á tilteknum viðskiptasviðum, svo sem búvörulögin. Verða undantekningarákvæði af því tagi, að vera skýr og ótvíræð, verði þeim beitt til frávika frá grundvallarákvæðum samkeppnislaga, sem ætlað er að halda uppi virkri samkeppni á markaði neytendum til hagsbóta.

Enda þótt innlendra búvörulöggjöf yrði skipt út fyrir löggjöf Evrópusambandsins yrði ekki stórfelld breyting á þessu sambandi almennra samkeppnisreglna og landbúnaðarlöggjöfar. Mikilvægt er þó að þetta verði kannað nánar með ítarlegri lögfræðilegri úttekt, sérstaklega með tilliti til núgildandi undanþága frá samkeppnislögum og þeirra undanþága frá samkeppnislögum sem gilda á sviði landbúnaðar í löggjöf ESB.

Á grundvelli búvörulaga og búvörusamninga hefur verið stutt við innlent markaðsstarf, einkum varðandi lambakjöt. Við fyrstu sýn myndu takmarkast mjög heimildir hins opinbera til að styðja við markaðssetningu þar sem lögð væri áhersla á uppruna vörunnar. Hins vegar væri heimilt að styðja í einhverju mæli (innan venjulegra ríkisstuðningsreglna) markaðsstarf tiltekinna afurða þar sem leitast er við að efla neyslu landbúnaðarvara almennt, t.d. mjólkur, lambakjöts, eggja svo dæmi séu tekin. Rýmri heimildir eru til stuðnings þar sem um er að ræða vörur sem hafa skráða upprunatakun eða landfræðilega merkingu. Mögulegt er að fá mótframlag frá ESB vegna almenns markaðsstarfs, á innri markaði og í þriðju ríkjum.

Þar sem ekkert gæðakerfi er til staðar sambærilegt við verndun landfræðilegra merkinga og hefðbundinna sérvara myndi innleiðing þess vera nokkurt nýmæli. Sérstaklega er vakin athygli á að skrá sambandsins yfir landfræðilegar merkingar hefði gildi hér á landi og ljóst að

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

láta þyrfti af notkun vöruheita og merkja á íslenskum vörum sem stangast á við heiti á skránni. Svo á t.d. við um tilvísanir til heitisins FETA. Í samningaviðræðunum gefst tækifæri til að fá skráð heiti inn á skrá ESB þegar frá aðild, en það krefst nokkurs undirbúnings.

Vegna lífrænnar landbúnaðarframleiðslu má gera ráð fyrir að ekki yrðu grundvallarbreytingar á starfsumhverfi landbúnaðarins, enda Ísland þegar skuldbundið að mestu af reglum ESB á þessu sviði vegna EES-samningsins, enda þótt nýjasta löggjöf ESB hafi ekki enn sem komið er tekið gildi hér á landi í gegnum EES-samninginn.

- Fjárhagsleg áhrif

Erfitt er að meta nákvæmlega fjárhagslega áhrif upptöku þess lagaumhverfis sem hér er lýst. Hins vegar verður hér leitast við að gera grein fyrir helstu þáttum.

Stjórnsýsla landbúnaðarins verður stórum flóknari og kostnaðarsamari en í dag. Yfirfærslan sem slík mun einnig leiða til kostnaðar fyrir alla aðila. Ísland hlýtur að leita eftir því að fá að beita eins einföldum og ódýrum aðferðum og kostur er við framfylgd og eftirlit með því að reglur séu haldnar til að draga úr kostnaði.

Um fjárhagsþátttöku ESB vegna innri markaðarins er vísað til 4. gr. reglugerðar ráðsins nr. 1290/2005 um fjármögnun sameiginlegu landbúnaðarstefnunnar. ESB greiðir m.a. kostnað vegna inngripa á markaði, jöfnunargreiðslur á útflutning auk mótframlaga vegna markaðsstarfs á grundvelli reglna sambandsins. Ennfremur er mögulegt að fá stuðning við uppsetningu og rekstur framleiðindafélaga í grænmetisgeiranum.

Meginkostnaður vegna upptöku þeirra gerða sem hér um ræðir felst í umsýslu og eftirlitskostnaði. Sérstaklega er hér átt við innflutningseftirlit frá þriðju ríkjum, þar sem Ísland yrði hluti sameiginlegra ytri landamæra sambandsins. Einnig þyrfti að hafa eftirlit með framkvæmd gæðastaðla merkinga svo dæmi sé nefnd. Sá kostnaður gæti verið umtalsverður, en þar skiptir máli að hve miklu leiti hægt er að nota til þessara þátta starfskrafta sem fyrir eru í kerfinu. Innflutningseftirlit frá ríkjum ESB yrði hins vegar stórum minna og því líklegt að eitthvert fé myndi sparast þar.

Líklegt er að talsverður kostnaður felist í skýrsluhaldi og verðlagseftirliti á markaði og upplýsingagjöf til framkvæmdastjórnar ESB.

Ef stjórnvöld kysu að nota heimildir til að niðurgreiða mjólk og ávexti til skólabarna þyrfti ríkissjóður að greiða hluta kostnaðarins með mótframlagi frá ESB.

Töluverður kostnaður gæti fallið á afurðastöðvar og bændur vegna skýrslugjafar, eftirlits, og merkinga búfjár svo nokkuð sé nefnt. Einnig gæti fallið til kostnaður ef markaðsstaðlar myndu breytast verulega, þ.e. ef ekki semst um annað eða þeim kostnaði yrði mætt á einhvern hátt.

Einhver kostnaður gæti fallið til vegna stuðnings við markaðssetningu og gæðakerfi, en ekki er útlit fyrir kostnaðarauka af reglum um lífræna landbúnaðarframleiðslu umfram það sem nú er.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

EES og Schengen (ef við á)

Almennt hafa ekki margar gerðir verið teknar upp í samninginn á sviði landbúnaðar. Flestar þeirra varða hollustuhætti og neytendavernd og tengjast fremur matvælaöggjöf ESB. Það er þó ekki algilt. Hér eru nokkur dæmi:

- Tilskipun ráðsins 96/16/EB frá 19. mars 1996 um öflun tölfræðigagna um mjólk og mjólkurafurðir (*óopinber þýðing*).

Tilskipunin var tekin upp í EES samninginn með F. lið ákvörðunar EES nefndarinnar nr. 13, 30. janúar 1999. Frá fullri innleiðingu var gerð sú undantekning að Íslandi og Noregi ber ekki að afla upplýsinga um heimanotkun mjólkur skv. 2. mgr. 1. gr. tilskipunarinnar (e. home consumption of milk).

- **Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 79/2005** um framkvæmd reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1774/2002 að því er varðar notkun mjólkur, afurða að stofni til úr mjólk og afurða fenginna úr mjólk sem eru skilgreindar sem efni í 3. flokki þeirrar reglugerðar.

Innleidd í íslenska löggjöf með reglugerð nr. 125/2010. Sama gildir um stofnreglugerð hennar, þ.e. reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1774/2002 um heilbrigðisreglur um aukaafurðir úr dýrum sem ekki eru ætlaðar til manneldis, sem innleidd var með reglugerð nr. 108/2010.

- **Reglugerð ráðsins nr. 2091/91** um lífræna landbúnaðarframleiðslu og tilvísanir þar um á landbúnaðarvörum og matvælum og afleiddar reglugerðir.

Reglugerðin er fallin úr gildi og ný reglugerð nr. 834/2007 hefur tekið gildi um sama efni. Af henni eru leiddar nokkrar framkvæmdareglugerðir. Unnið er að því að fella umræddar reglugerðir, með vissum aðlögunum, undir EES-samninginn.

- **Reglugerð ráðsins (EBE) nr. 1601/91 frá 10. júní í 1991** sem mælir fyrir um ítarlegar reglur um skilgreiningu, lýsingu og framsetningu á kryddvínum, kryddvínsdrykkjum og kryddvínskokteílum. (*óopinber þýðing*)
- **Reglugerð (EB) nr. 2870/2000 frá 19. desember 2000** sem mælir fyrir um viðmið sambandsins um aðferðir við greiningu á brenndum drykkjum. (*óopinber þýðing*)
- **Tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 89/362/EBE frá 2. maí 1989** um almenn hreinlætisskilyrði á mjólkurframleiðslubúum

Ísland er með varanlega undanþágu frá þessari gerð.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

*ESB stofnanir og sjóðir sem falla undir kaflann
Ábyrgðarsjóður evrópsks landbúnaðar (EAGF).*

Sjónarmið sem mikilvægt er að hafa í huga þegar til viðræðna kemur

- Mikilvægtu hagsmunir

Sú vernd sem íslenskur landbúnaður nýtur í formi tollverndar er stór þáttur í íslensku landbúnaðarstefnunni og verður eitt veigamesta atriðið sem taka þarf á í samningaviðræðunum.

Markaðskerfi ESB er umfangsmikið og flókið og krefst breytinga á markaðsskipulagi á Íslandi. Skoða þarf möguleika á aðlögunartíma fyrir afurðastöðvar og bændur. Víða kann að vera þörf á aðlögunartímabilum eftir aðild vegna einstakra reglna um staðla og eftirlit. Það kynni hinsvegar að leiða til þess að viðkomandi afurð væri ekki viðurkennd í öðrum löndum ESB og gæti komið í veg fyrir útflutning.

Markaðskerfið er ennfremur mjög yfirgripsmikið miðað við takmarkaða framleiðslu á Íslandi. Þessu þarf að halda til haga við útfærslu kerfisins og ekki síður vegna þeirra greiðslna sem samið verður um að renni til Íslands úr CAP.

Ennfremur þarf að athuga hvort einhverjar markaðsaðgerðir sem framkvæmdar eru hér, eða stuðningsverkefni, rúmist ekki innan kerfis ESB og hugsanlega þurfi að semja um áframhald slíkra verkefna.

Eitt stærsta hagsmunamál Íslands á þessu sviði er að búa vel um hnúta varðandi breytingu á starfsumhverfi kúabænda og afurðastöðva. Fyrir liggur afnám framleiðslukvóta í mjólk innan ESB árið 2015 og stendur aðlögun vegna þessa yfir. Á Íslandi er kvótakerfi sem takmarkar framleiðslumagn þeirrar mjólkur sem nýtur opinbers stuðnings og markaðssetningu hennar á innanlandsmarkað, eins og áður segir og mikil fjárfesting liggur þegar í slíkum kvótum sem meira en minna er tilkomin við lántöku bænda.

Samkvæmt núverandi búvörulögum hafa afurðastöðvar sérstakar heimildir til að vinna saman og á þær eru lagðar ýmiskonar skyldur. Athuga þarf þörfina og möguleikann á að viðhalda slíkri samvinnu og hugsanlega skyldum ef aðstæður krefjast þess.

Huga þarf að heitum til að setja á skrá ESB yfir landfræðilegar merkingar. Ef vilji er til að skrá heiti á skrána þarf að hefja undirbúningsvinnu þess efnis.

Rétt getur verið að athuga hvort þær mjólkurafurðir sem algengar eru í neyslu í skólum hér á landi geti örugglega notið styrks samkvæmt markaðsreglugerðinni.

Nauðsynlegt er að semja um aðlögunarfresti vegna framkvæmdar mismunandi þátta kerfisins, m.a. með hliðsjón af búvörusamningum.

Leggja verður áherslu á að tryggja dýraheilbrigði. Löggjöf ESB þar að lútandi heyrir undir EES-I samningahópinn.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

Mikilvægt er að unnið verði lögfræðilegt mat á áhrifum upptöku samkeppnisreglna ESB í landbúnaði á Íslandi, sérstaklega hvað varðar mjólkuriðnaðinn. Við þá athugun þarf að skoða ákvarðanir framkvæmdastjórnarinnar um þetta efni sem og dómafordæmi.

Í gerðum á sviði búfjármerkinga er mikilvægt að tekið verði tillit til íslenskra aðstæðna og að aðlögunartímabil fái til að innleiða ýmsar gerðir á sviði búfjármerkinga og kjötmats ef þörf krefur. Athuga jafnframt um eyrnamörk.

- Sérlausnir og fordæmi frá öðrum ríkjum og hugsanlegar sérlausnir fyrir Ísland

Eðlilegt er að tekið sé tillit til takmarkaðrar framleiðslu, landfræðilegra aðstæðna og dreifingar framleiðenda, einangrunar og smæðar heimamarkaðar og hversu háð landið er innflutningi. Sem dæmi um fordæmi og sérlausnir sem horfa má til má nefna eftirfarandi:

- Ívilnandi reglur fyrir frönsku svæðin, Guadeloupe, Guyana, Martinique og Réunion og einnig Kanaríeyjar, Asoreyjar og Madeira. Sækja mætti hugmyndir um fordæmi fyrir sérlausnum í fyrirkomulag þessara svæða, m.a. varðandi heimild til að flytja vörur inn frá þriðju ríkjum tollfrjálst til að tryggja nægjanlegt framboð af vörunni á viðkomandi svæði.
- Ívilnandi reglur fyrir smáar grískar eyjar. Sækja mætti hugmyndir um fordæmi fyrir sérlausnum í fyrirkomulag þessara svæða.
- Í öllum aðildarsamningum hafa ný ríki fengið ráðrúm í tíma til að aðlaga sig að meginþáttum landbúnaðarkerfisins. Sérstaklega átti þetta við í tilviki Rúmeníu og Búlgaríu þar sem tími til aðlögunar var mjög rúmur. Ennfremur eru dæmi um að samið hafi verið um breytingar á löggjöf ESB til að taka mið af aðstæðum í umsóknarríkjum.

- Annað

Annað (fram tíðarþróun, dómafordæmi o.s.frv.)

Sameiginlega landbúnaðarstefnan sætir endurskoðun reglulega. Núverandi framkvæmdarammi landbúnaðarstefnu ESB gildir til og með 2013. Ný löggjöf verður ákveðin fyrir þann tíma, sem mun taka til tímabilsins 2014 til 2020. Þegar árið 2009 hófst undirbúningur að heildarendurskoðun stefnunnar sem hefur staðið síðan. M.a. var seinnihluta júlímánaðar s.l. haldin fjölmenn ráðstefna stjórnvalda og hagsmunaaðila þar sem var fjallað ítarlega um nýja landbúnaðarstefnu eftir 2013 en rúmlega 6000 ábendingar og sjónarmið höfðu borist fyrir ráðstefnuna til að vinna úr. Framkvæmdastjórnin mun fyrir lok árs 2010 gefa út skýrslu um framtíðarsýn hennar eftir 2013 sem verður grundvöllur frekari umræðu og lagasetningar. Meðal annars verður horft til þess hvernig sameiginlega landbúnaðarstefnan getur stutt áætlun ESB *Evrópa 2020*.

Miðað við þær upplýsingar sem liggja fyrir varðandi markaðsráðstafanir er líklegt að framkvæmdastjórnin leggi áherslu á meiri verðstöðugleika og fæðuöryggi með áherslu á þarfir markaðarins. Áhersla er á að stjórnþæki verði einfölduð og heimilt verði að grípa inni markað fyrir fleiri vörur, þó þeir möguleikar verði sjaldan nýttir. Með því móti má bregðast við aðstæðum sem upp kunna að koma með skjótum hætti. Ráðstafanir verða kynntar í lok árs

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samanburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.

2010 um hvernig tryggja megi verðstöðugleika fyrir mjólkurafurðir eftir afnám framleiðslukvóta árið 2015. Lögð verður áhersla á samspil bænda, afurðastöðva, úrvinnslu og smásala með það að markmiði að meira af virðisauka vörunnar skili sér til bænda en tapist ekki til milliliða.

Ekki er gert ráð fyrir grundvallarbreytingum á markaðskerfi fyrir landbúnaðarvörur þó útlit sé fyrir að heldur verði dregið úr markaðsafskipum í formi inngripa með því að lækka enn frekar inngripsverð.

Vegna hruns á verði mjólkur til framleiðenda á s.l. ári hefur verið mikil umræða um framtíð mjólkurframleiðslunnar. Þar hafa komið fram kröfur af hálfu framleiðenda, sem tekið hefur verið undir af stjórnvöldum, að auka þurfi rétt framleiðenda til að hafa félagslegt samráð um verðmyndun mjólkurinnar til að mæta sameiningu og stækkun eininga í vinnslu – og markaðsfærslu mjólkurafurða.

Væntanlegar eru skýrslur um framkvæmd skráningarkerfis fyrir landfræðilegar merkingar í árslok 2010. Ennfremur er væntanleg skýrsla um lífræna landbúnaðarframleiðslu innan sambandsins árið 2011.